

# Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR 1950. december 20. szerda A R A I L E J VII. EVFOLYAM. 294. SZAM.

Beiktatták  
a Kolozs-tartományi  
rajoni néptanácsokat

(5. oldal)

## TÖRVÉNY

### a Román Népköztársaság népgazdasága fejlesztésének 1951-1955. évi ötéves tervéről

A politikai hatalomnak a munkásosztály részéről történt kivívása és a legfontosabb ipari, bank, szállítási és biztosítási vállalatok államosítása után, a Román Népköztársaság a Szovjetunió sokoldalú segítségével 1949. január 1-én áttért a népgazdaság tervszerű vezetésére.

Az 1949. és 1950. évi első két állami terv népgazdaságunk újjáépítésének és fejlesztésének terve volt a szocializmus útján.

Az ipari termelés terjedelmének megkettőzése ebben a két évben elsősorban a nehézipar s különösen a kitermelő és gépgyártó ipar fejlődése, kedvező feltételeket teremtett népgazdaságunk többi ágának fejlesztésére.

A mezőgazdaságban a szocialista szektor az állami gazdaságok fejlődésével és a gép- és traktorállományok számának emelkedésével megerősödött, az 1949. és 1950. évben megalakult kollektív gazdaságok pedig, amelyeknek száma gyors ütemben növekedett, dolgozó parasztágunk első lépései a mezőgazdaság szocialista átalakításának útján.

Egyidejűleg mindenféle szállítást továbbfejlesztettek. Az állami és szövetkezeti kereskedelem hálózatának kiszélesítése, az eladások terjedelmének növekedése az áruforgalom szocialista szektora útján s a falu és a város közötti csere fokozása szintén a két egyéves állami terv jelentős megvalósításai voltak.

1949 és 1950-ben több mint 260 milliárd lejt fordítottak a nemzetgazdaság fejlesztésére és a dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának emelésére a központosított alapokból.

A Párt irányvonalának alkalmazása pénzügyi téren, az első szocialista jellegű költségvetések végrehajtása, az adó-kivetés terén alkalmazott helyes osztálypolitika, valamint a hitelek szabályozása és a pénzügyi terv bevezetése, nemzeti pénzügyt és általában egész pénzügyi rendszerünk megszilárdítását eredményezte.

Ezzel párhuzamosan népgazdaságunk összes ágai fejlődésének eredményeként, valamint a társadalmi kulturális akció kiszélesítésével a dolgozó nép életszínvonala erősen emelkedett.

A munkásosztály politikai öntudatának emelkedése, a Párt és a kormány szervezeti intézkedései, népgazdaságunk fejlődése, valamint a két tervű folyamat szerzett tapasztalat, megteremtette a szükséges feltételeket arra, hogy áttérjünk népgazdaságunk tervszerű vezetésében magasabb fokozatot jelentő ötéves tervre.

A két egyéves terv sikeres teljesítése és az áttérés első ötéves tervünkre, hazánk dolgozó tömegeinek győzelmét jelenti, a Román Munkáspárt vezette munkásosztályt az élen. Ez mindenképpen a Párt és a kormány következetes politikájának tulajdonítható, amely a nagy Szovjetunióval való szocialista barátság állandó megerősítésén, a népi demokratikus országokkal való testvéri együttműködésen alapszik.

Tulajdonítható továbbá a munkásosztály és a dolgozó parasztság szövetsége állandó erősödésének a munkásosztály vezetésével és a tőkés elemeknek a mezőgazdaságban és a kereskedelemben való korlátozására és az iparban való felszámolására irányuló politikájának.

Az ötéves terv népközi előtt nagyszerű távlatokat nyit meg. Megvalósítása országunkban erős gazdasági alapot teremt meg és országunkat ipari országgá változtatja át olyan mezőgazdasággal, amelyben a szocialista szektor túlsúlyban van. Ugyanakkor a dolgozók életszínvonalának majdnem kétszeres emelkedésére vezet.

A Román Népköztársaság első ötéves tervének megvalósítására való áttérés a Román Munkáspárt által, a Lenin és Sztálin nagy tanításai szerint vezetett munkásosztály harcok-munkakészségének, a Szovjetunió testvéri segítségének és a Kőcsönös Gazdasági Segítség Tanácsának keretében a népi demokratikus országokkal való mind-egyre szorosabb együttműködésnek tulajdonítható.

Első ötéves tervünk megvalósítása a Román Népköztársaság jelentős hozzájárulása lesz a békekért, a demokráciáért és a szocializmusért folyó harchoz, amelynek élén a Szovjetunió halad. J. V. Sztálin, az egész világ dolgozói lángeszű tanítójának vezetésével.

#### I. FEJEZET

#### Az ötéves terv alapvető feladata

1. SZAKASZ. — Az 1951-1955. évi ötéves terv alapvető feladata abban van, hogy a Román Népköztársaságban a szocializmus gazdasági alapját felépítsük, a tőkés elemeket az ország gazdasági ágaiból fokozatosan eltávolítsuk, oly módon, hogy az utolsó tervévben az iparban teljesen felszámoljuk, a kereskedelemben és mezőgazdaságban pedig nagy mértékben korlátozzuk.

Ez a feladat jelenti:

a) Az ország szocialista iparosítását olyan mértékben, hogy az első ötéves terv végén a Román Népköztársaságot fejlett szocialista iparral és legnagyobb részben gépesített szocialista mezőgazdasággal rendelkező ország legyen;

b) A paraszti kistermelés fokozatos átmenetét a szocializmus felé kollektív gazdaságok létesítése útján olyan mértékben, hogy az ötéves terv végén a szocialista szektor túlsúlyban legyen a mezőgazdaságban;

c) A szocialista kereskedelem fejlesztését és erősítését, az állami és szövetkezeti kereskedelem kiterjesztésével,

valamint a kollektív gazdaságok és a kollektív gazdasági parasztság kereskedelmének támogatásával és kiszélesítésével, az iparban nyersanyaggal, a munkásosztálynak élelmiszerekkel és a paraszt lakosságnak ipari termékekkel való minél bőségesebb ellátása érdekében. Így fokozódik a falu és a város közötti csere, ami a munkásosztály és dolgozó parasztság szövetségének megerősítéséhez vezet.

d) A munka termelékenységének állandó emelkedését, a munka iránti szocialista magatartás minél mélyebb begyökerezését és a munka mennyisége és minősége szerinti javadalmazás szocialista elvének egyre szélesebb alkalmazását, hogy megvalósuljon a szocialista elv: „mindenkítől képessége szerint, mindenkinek munkája szerint”;

e) A dolgozók anyagi és kulturális életszínvonalának állandó emelkedését, az élelmiszerek és a tömegfogyasztási javak termelésének emelkedése következtében a jegyrendszer az ötéves terv első éveiben fokozatosan megszűnik;

f) A gazdasági szempontból elmaradt vidékek felemelését és fejlesztését, a természeti kincsek észszerű felhasználása és új iparvállalatok létesítése által;

g) A technikai-gazdasági feltételek megvalósítását az ország védelmi képességének megerősítésére.

Az ötéves terv alapvető feladatának teljesítéséhez szükséges:

1. Az iparunk alapját képező kőolaj iparunk, vagyis a nyersolaj kitermelésének és feldolgozásának jelentékeny fejlesztése;

2. Az energetikai alap kiszélesítése, villamosági erőműközpontok és hálózatok építése és a meglévők fejlesztése által, hogy a villamosítás egy lépéssel az ország iparosítása előtt haladjon. Súlyt kell helyezni folyóvízeink, országunk barnaszén és alacsony fűtőértékű tüzelőanyag telepeinek minél teljesebb és észszerűbb kihasználására. A teljes beépített erőnek biztosítani kell az ipari termelés, a szállítások, valamint a köz- és háztartási fogyasztás szükségleteit. Ugyanakkor megkezdődik a közszéles villamosítása is.

3. A geológiai kutatások fokozása, hogy az ország természeti kincseit, főleg nyersolaj, szén és ásvány kincseit megismerjük, minél észszerűbb és nagyobb fokú kiaknázások érdekében.

4. A szénfajták, a vas- és szinesfém ercek kitermelésének és feldolgozásának jelentékeny fejlesztése.

5. A meglévő kohászati központok termelőképességének legmagasabbfokú növelése és egy új kohászati központ létesítése, az ország öntöttvas és acél szükségletének legnagyobb mértékben való kielégítése érdekében.

6. A gépgyártó ipar termelőképességének kiszélesítése, elsősorban a kőolajiparhoz szükséges egész felszerelés előállításának biztosítására, valamint a közepes és kis szerkezetű gépek, elektro-technikai felszerelések, traktorok és gazdasági gépek, az építőiparhoz és az építési anyagokhoz szükséges szállító eszközök és felszerelések termelésének emelésére.

7. A vegyipar fejlesztése az országban található nyersanyagok, főleg a kőolaj, a gazdag földgáz, só és szén tartalékok nagyfokú kihasználására, új vegyi üzemek létesítése útján.

8. Az erősen munkaiányes folyamatok gépesítésének kiterjesztése, főleg a szén- és ércbányákban, valamint a fémiparban, az építkezéseknél és a be- és kivitakodási munkálatoknál.

9. Mezőgazdaságunk színvonala jelentékeny emelésének megvalósítására, a mezőgazdasági munkák nagyfokú gépesítése és a fejlett szovjet agrotechnika minél szélesebb körben való bevezetése által. Ezzel, valamint a jobb munkafeltételek megteremtésével, bőséges termést és magas terméshozamot biztosítunk, a szocialista szektorban.

10. Különleges intézkedések megtétele az állatfajták jelentékeny megjavítására, termelékenységük növelésére és az állattenyésztés fejlesztésére, a lakosságnak állati termékekkel, az iparban pedig növekvő mennyiségű nyersanyaggal való ellátásának biztosítására, hogy a belső termelésből fedezzük a gyapjú- és bőr-szükségletet.

11. Az ipari növények termesztésének fejlesztése, főleg a gyapoté, amelyet 300.000 hektáron, — ebből 40.000 hektár öntözött területen —, hogy ezáltal a belső termelésből fedezzük a gyapot-, len- és kenderipar szükségletét.

12. A vasúti, folyami, tengeri, országúti és légi szállítások fejlesztése, hogy az fejlődő gazdaságunk szállítási feladatainak megfelelhessen.

Az ötéves terv keretében befejezik és üzembehelyezik a Duna-Fekete-tengeri csatornát, tanulmányozzák és elkészítik a București-Duna-esatorna és egy új dunaj hid építésének tervét. Hasonlóképpen tanulmányozzák a Duna mellékfolyói komplexumának észszerű kihasználását, főleg a Prut, Szeret, Arges és az Olt hajózhatóságának biztosítása által.

13. A természet átalakításához és a Duna és a Kárpátok közötti területen az aszály leküzdéséhez szükséges kutatások és előkészítő munkálatok megkezdése, öntöző-csatorna hálózat, erdősítések, gyűjtőmedencék stb. létesítésével. Tanulmányozzák és elkészítik a Duna-Delta átalakításának tervét és megkezdik az előkészítő munkálatokat a Duna-Delta teljes és sokoldalú értékesítésére.

14. A helyi ipar és a szövetkezés minél nagyobb mérvű fejlesztése, az élelmiszer és tömegfogyasztási javak termelésének emelése céljából. Erre a célra elsősorban a helyi nyersanyag és anyagforrásokat kell felhasználni.

15. A kereskedelem szocialista szektorának kifejlesztése oly módon, hogy az felőleje az áruforgalom egész terjedelmének 80 százalékát az állami és szövetkezeti keres-

kedelem fejlesztése és erősítése által. Különös figyelmet kell fordítani a kollektív gazdaságok és a kollektív gazdaságban lakosok kereskedelmének fejlesztésére.

16. A dolgozó lakosság életszínvonalának 80 százalékkal való emelése 1950-hez képest. Ebből a célból jelentősen kifejtészik a fogyasztási javak termelését és kiszélesítik a társadalmi és egészségügyi támogatást.

A termelés terjedelmének növekedése és a jegyrendszer megszüntetése következtében egységes eladási árakat vezetnek be és fokozatosan áttérnek a legfontosabb tömegfogyasztási javak eladási árának csökkentésére.

17. Szakképzett munkás, technikus és mérnök káderek előkészítése az ipar, a mezőgazdaság és a népgazdaság többi ágai számára.

18. A kultúra fejlesztése a tömegek alkotó kezdeményezésének ösztönzése révén és az ennek a célnak eléréséhez szükséges eszközök rendelkezésre bocsátása által.

E feladat keretében teljesen megszüntetik az irat-tudatlanságot. Iskolákat, kulturális és művészeti intézményeket építenek.

19. Munkáslakások építése és a háború következtében elpusztított városok újjáépítése a lehető legnagyobb mértékben. Ebből a célból városrendezési terveket készítenek.

20. Az állam nyersanyag és anyagtartalékainak növekedése.

#### II. FEJEZET

#### Beruházások

2. SZAKASZ. — Az 1951-1955 közötti időszakban a központosított alapokból, 1950. évi áron számítva, összesen 1.330 milliárd lejt összegű beruházási munkálatokat kell végezni.

A beruházások rendeltetése a következő:

Ipar	61,4 százalék
ebből:	
Termelő eszközök ipara	42,1 százalék
Fogyasztási cikkek ipara	9,3 százalék
Mezőgazdaság és erdőgazdaság	10 százalék
Szállítás- és közlekedés	16,2 százalék
Építőipar	2,0 százalék
Áruforgalom	2,2 százalék
Társadalmi és kulturális érdekű munkálatok	13,4 százalék

ebből:	
Munkáslakások	3,2 százalék
Állami közigazgatás	2,0 százalék
Tudományos kutatások és geológiai feltárások	2,8 százalék

3. SZAKASZ. — A beruházási munkálatok kelte időben és kedvező körülmények között történő elvégzésének biztosítására különös figyelmet kell fordítani az építőiparra, amelynek az ötéves terv folyamán összesen 520 milliárd lejt értékű munkálatokat kell elvégeznie.

1955. évben az építkezési kapacitásnak 1950-hez viszonyítva, több, mint 200 százalékos színvonalat kell elérnie. E fokozott munkaképesség biztosítására, az építőiparban összesen 26,8 milliárd lejt értékben beruházási munkálatokat végeznek.

Intézkednek a tervezési időben való elkészítéséről és minőségük javításáról, típus-terveket vezetnek be, különösen a leggyakrabban előforduló építkezések számára. A tervezésnél ki kell küszöbölni a pazarlást, és az anyag-felhasználás, valamint a munkálatok önköltségének csökkentésére kell törekedni. A munkátelepeket az építési munkálatok megszervezésének előzetes terv alapján nyitják meg.

A munkátelepeken fokozni kell a gépesítést, az építkezéseknél pedig nagymértékben fej kell használni az előregyártott alkatrészeket.

A szigorú anyagtakarékosság céljából, minden munkátelepen különösen a cement- és fűrészarúknál a takarékosági rendszabályokat kell bevezetni.

Az építkezési munkálatok végrehajtását úgy kell felosztani, hogy a téli munkálatok fokozásával, időnyeljük csökkenjen.

Az építkezési munkák termelékenysége az ötéves terv folyamán 57 százalékkal növekszik 1950-hez viszonyítva.

Az építkezési munkálatok önköltsége 1955-ig legalább 25 százalékkal csökken, amelyből 5 százalékot a munkálatok gazdaságosabb tervezéséből származik.

#### III. FEJEZET

#### Ipar

4. SZAKASZ. — Az ipari össztermelés értékét az 1951-1955 közötti időszakra 3.550 milliárd lejtben állapítják meg az 1948 december 31-i áron számítva.

Az ötéves terv utolsó évében az ipari össztermelés értéke 1950-hez viszonyítva, 244 százalékos színvonalat ér el. A főbb termékek 1955 évi termelése a következő lesz:

Villamosenergia	4.700.000.000 Kwó.
Szén	8.333.000 tonna
Kőolaj	10.000.000 tonna
Földgáz	2.000.000.000 m <sup>3</sup>
Alumínium	8.500 tonna
Kohó-kohász	700.000 tonna
Tűzálló térla	148.000 tonna
Öntöttvas	800.000 tonna
Acél	1.252.000 tonna
Hengerelt áruk	828.000 tonna
Hegesztés nélküli acélsövek	190.000 tonna
Vontató kábelek	7.200 tonna
Belsőgésű motorok	98.000 l. e.
Villamosmotorok	433.000 kw.
Villamos áramfejlesztők	184.000 kw.

Transzformátorok	850.000 kw.
Szigetelt villamos vezeték	3.300 tonna
Rotary-asztalok	90 darab
Fűrészi alapvázak	90 darab
Traktorok	5.000 darab
Traktorekék	6.250 darab
Kombájnok	420 darab
Arató-kévekető gépek	2.500 darab
Teher- és tartályvagonok (egységes, 4 tengelyesben számítva)	5.200 darab
Esztergapadok	645 darab
Cement	2.855.000 tonna
Fűrészfűr	3.500.000 m <sup>3</sup>
Tégla és cserépek	1.122.000.000 darab
Élőregyártott házalkatrészek	300.000 m <sup>3</sup>
Papír	180.000 tonna
Mosószóda	57.000 tonna
Marószóda	52.000 tonna
Kénsav	143.000 tonna
Műtrágyák	69.000 tonna
Kivont cserzőanyagok	4.600 tonna
Szerves festőanyagok	1.720 tonna
Külső autógumik	4.000 tonna
Rádiókészülékek	100.000 darab
Pamut és vígyony	266.500.000 m <sup>2</sup>
Len- és kenderárú	40.300.000 m <sup>2</sup>
Gyapjárú	39.400.000 m <sup>2</sup>
Selyemárú	41.800.000 m <sup>2</sup>
Kötött-szövőtáru	8.810 tonna
Lábbeli	20.700.000 pár
Gumilábbeli	2.700.000 pár
Táblaüveg	9.200.000 m <sup>2</sup>
Szappan	52.200 tonna
Kenyér	1.240.000 tonna
Cukor	278.000 tonna
Édesipari termékek	39.500 tonna
Növényi olajok	72.200 tonna
Hentesárúk	30.500 tonna
Huskonzervek	6.000 tonna
Pasztörizált-tej	2.500.000 hl.
Vaj	13.000 tonna
Turó- és sajttételek	27.000 tonna
Gyümölcs- és zöldségkonzervek	72.200 tonna
Tésztaemlék	94.900 tonna
Hal	37.000 tonna
Halkonzerv	7.100 tonna
Sőr	1.200.000 hl.
Só	620.000 tonna
Dohány	17.000 tonna

**3. SZAKASZ.** — Új vas-kohásban lévő népgazdaságunk emelkedő villamosenergia szükségletének biztosítására az 1955-ben beépített villamosenergia teljesítőképessége meghaladja az 1.700.000 kw-ot, amelyből 290.000 kw-ot vízierőművek szolgáltatják.

A villamosenergia fogyasztás egy lakosra jutó része 1955-ben 200 villamosenergia foyogatát ér el az 1950-hez viszonyítva. E feladatok megvalósítására több, mint 146 milliárd lej beruházást végzünk.

230.000 kw. beépített teljesítőképességű vízierőművek épülnek, ezek közül a legfontosabbak a következők: a Beszterce-Székelyi „V. I. Lenin” vízierőmű, a Dragan-Remetei, Gureni, Sadui és Moroeni vízierőművek.

Hasonlóképpen hőerőművek épülnek 660.000 kw. beépített teljesítőképességgel; ezek közül a legfontosabbak: a petroszényi (Pelisoani), doicesti, filipesti, románszentgyörgyi (Sangeorgiu), valsoarai, comanesti, sarmasági (Sarmasag) és ovidiui hőerőművek.

A meglévő üzemek beépített képességét 100.000 kw-al növelik.

Az ötéves terv folyamán új energia-továbbító vonalak épülnek csatlakozó és transzformáló állomásokkal és összekötik a nagy villamos erőműveket az ország főbb központjaival, mint: Bukarest, Ploesti, Szilárváros, Nagyszében, Kolozsvár, Nagy-Bánya, Vajdahunyad, Arad, Resica, Temesvár, Craiova, Focsani, Bărlad, Roman, Bacău, Jasi és Galac.

A „V. I. Lenin” erőmű és a Filipesti de Padure-i erőmű között 220.000 V-os vonal épül. Ezzel egyetemes villamos rendszer kiépítése kezdődik meg, amely ellátja villamosárammal a Román Népköztársaság egész területét.

Az 1955-ben termelt villamosenergia 80 százalékát az ipar használja fel. 2000 falut villamosítottak és segítséget nyújtunk a mezőgazdaságnak a gép- és traktorállomások (SMT), állami gazdaságok, kollektív gazdaságok, valamint a székely villamosításában.

Ösztönözni kell a helyi kezdeményezést és segíteni kell a vízierőművek és helyi tüzelőanyaggal táplált hőerőművek építését falvakon.

A villamosenergia iparban a munka termelékenysége 1950-hez viszonyítva 67 százalékkal növekedik.

**6. SZAKASZ.** — A kőolajiparban a kitermelt kőolaj összértéke 1955-ben, 1950-hez viszonyítva eléri a 183 százalékot, a feldolgozásból eredő termékeké pedig a 226 százalékot.

A kőolaj-kitermelés állandó emelkedésének biztosítására a kőolaj-furások mennyiségét állandóan növelni kell. 1955-ben 1.250.000 folyómétert kell elérni, mégpedig: a feltáró furásoknál 550.000 folyómétert, kitermelő furásoknál pedig 700.000 folyómétert.

A talajban maradt kőolaj százalékának csökkentésére bevezetjük és egyre szélesebb körben alkalmazzuk a kőolaj másodlagos kitermelésének módszerét.

A kőolajiparban 5 év alatt a beruházások összterjedelme 129 milliárd lejre emelkedik.

Uj, elsődleges lejárású egységeket építünk, fejlesztjük és megjavítjuk a meglévő berendezéseket.

Uj hő- és katalitikus krakkoló berendezéseket kell felépítenünk, hogy a teljesítőképesség a jelenleginek kétszeresére emelkedjék 1955-ben.

Növelnünk kell a kőolaj kivonatlásának fokát, hogy száltalosan több kiváló minőségű terméket nyerjünk, mégpedig: oktános benzint, kiváló minőségű olajokat és egyebeket. A benzinnel kőolajból történő kivonási hatásfokát 1955-ben 30 százalékra növeljük.

A kőolaj szállításának megjavítására új vezetéseket kell építeni, amelyek a szállítási kapacitást évi 2.600.000 tonnával fogják növelni. A vezeték továbbított kőolajtermékek szállítási színvonalát az 1950. évtől kezdve 250 százalékot fog elérni.

Az egész kőolajiparban a munka termelékenysége 1955-ben 58 százalékkal emelkedik, 1950-hez viszonyítva.

A kőolajipar beruházásaiból 5.000.000.000 lejt a munkások életszínvonalának emelésére és ebből 2.140.000.000 lejt munkáslakások építésére fordítunk.

A földgázipari össztermelés értéke 1955-ben, 204 százalékos szintre emelkedik 1950-hez viszonyítva.

Szállító- és Bacău-tartományok földgázellátásának biztosítására egy 213 km. hosszú csővezeték épül, amely összeköti ezeket a tartományokat az erdélyi földgázvezetékkel. A földgázvezeték szállítási kapacitását 1955-ig kétszeresére fog emelkedni 1950-hez viszonyítva.

Az ötéves terv folyamán új koromfekte és formaldehid gyárakat kell építeni és be kell fejezni a kén- és oxálsav-

gyárak építkezéseit. A koromfekte termelés az 1950. évvel szemben négy és félszeresére emelkedik.

A beruházások összege a földgáziparban öt év alatt 12,3 milliárd lej lesz.

**7. SZAKASZ.** — A széniparban az össztermelés értékét 1955-ben 238 százalékos szintre emeljük az 1950-hez viszonyítva. Az ötéves terv alatti települő hőerőtelepek ellátása érdekében a barnaszén-termelés 1955-ig 2,7-szeresére növekszik. A vízelenített barnaszén-termelés 5,3-szor emelkedik.

A széniparban a beruházások terjedelme öt év alatt 25,9 milliárd lejre emelkedik. Ezt az alapot elsősorban a meglévő bányák kiterjesztésére és új bányák megnyitására használják fel, a szénipar termelési kapacitásának növelésére.

A szénipari munkások életszínvonalának emelésére 7 milliárd 300.000.000 lejt értékű beruházásokat végzünk, ebből 5 milliárd 400.000.000 lejt munkáslakások építésére fordítunk.

A zsilvölgyi szénipar 1953-tól kezdve, különleges mosott szenet és különleges félkokszt gyárt, amely a Vajdahunyadon épülő kokszosító vegyüzem részére, 1955-ben több, mint 1.000.000 tonna különleges mosott szenet és 160.000 tonna félkoksztot fog termelni.

A szénkitermelésben új gépek bevezetésével, a széntéjes munkák gépesítése 1955-ben átlagosan 81 százalékot, a fejteszárnyákban történt szállítási munkák gépesítése 77 százalékot, a földalatti szállítási munkák gépesítése 83 százalékot ér el.

A természetes bitumin — oldóanyagok segítségével történő — kitermelésre két új berendezés épül fel s ezáltal a termelés évi 16.000 tonnára emelkedik.

A széniparban a munka termelékenysége 1950-hez viszonyítva, 60 százalékkal növekszik.

**8. SZAKASZ.** — A kohászati iparban az össztermelés értéke 1955-ben 243 százalékot fog elérni 1950-hez viszonyítva, a beruházások összege pedig ebben az iparban 86,2 milliárd lejt.

Feltárások és új vasérctelepek megnyitása révén a kohászati ipar hazai ércekkel való ellátása nagymértékben kiszélesedik.

Felépül egy évi 600.000 tonna kohókokszt termelőképeségű kokszosító vegyi üzem. Öt magas kohó épül és új-épül más kettő — a legmodernebb berendezésük mintájára — amelyek az 1955-re előirányzott öntöttvas termelését fogják biztosítani.

Legalább 5 Siemens-Martin kemence épül fel, a meglévő 9 pedig megnövekedett termelőképeséggel épül újja.

Legalább 4 új hengert kell felszerelni, a már meglévő sorokat pedig el kell választani és ki kell egészíteni az e célra termelt egész acélömb mennyiség hengerlésének biztosítására.

Az új vas-kohászat központi keretében fel fog épülni egy acélszövőgyártó üzem évi 250.000 tonna termelőképeséggel. Hasonlóképpen a meglévő berendezéseket kisebb méretű csövek gyártására egy új hengerrel fogják kiegészíteni.

A mangánérc előkészítésére egy berendezés, a vastartalmú ötvözetek részére pedig egy gyár létesül és az acélöntők szükségleteinek biztosítására egy berendezést létesítenek feromangán gyártására.

A beruházások összértékéből 4,4 milliárd lejt összeget a kohászati ipari munkások életszínvonalának, munkáslakások, otthonok, bölcsődék, stb. építése általi emelésére fordítanak.

Az ötéves terv folyamán a gépcsoportok kihasználásának műszaki-gazdasági mutatói állandóan javulni fognak. 1955-ben a magaskohók köbméterenkénti 24 órás öntöttvas termelése eléri a 117 százalékos átlagos szintet az 1950. évhez viszonyítva, a Siemens-Martin kemencék acéltermelése naponta és négyzetméterenként eléri a 134 százalékot, a hengerelt áruk átlagtermelése pedig óránként 140 százalékot.

Fejlik az acélöntvények, az elektromos transzformátorok és a dinamók részére szükséges acéllemez termelése. Kiterjesztik a nehéz- és nagyterjedelmű munkák gépesítését a magaskohóknál, acélkemencéknél és hengerdeknél. Kifejlesztik a szegény érceknek sűrítés útján való tömörítését.

Az összetett ércek termelését és a megmunkálatlan anyagok előkészítését megjavítják, a magaskohók rakományának minél állandóbb összetételének érdekében.

Az ötéves terv folyamán a kohászati iparban a munka termelékenysége 49 százalékkal fog emelkedni 1950-hez viszonyítva.

**9. SZAKASZ.** — A gépgyártó iparban, amely népgazdaságunk ipari fejlődésének magva, az össztermelés értéke 1955-ben eléri a 216 százalékos szintet az 1950-hez viszonyítva.

A gépgyártó ipar biztosítani fogja:  
— a kőolaj és bányáipar részére szükséges felszerelést;  
— a traktorokat és mezőgazdasági gépeket, valamint a mezőgazdaság gépesítéséhez szükséges tartalékalkatrészeket;

— a gördülőanyagot a növekedésben lévő szállítás terjedelme számára;  
— a cementgyáraknak szükséges teljes felszerelést, valamint az építőipar részére szükséges berendezést.

Hasonlóképpen ki fog fejlődni a fémek feldolgozásához szükséges közepes- és kis-szerszám-gyártás, valamint fogyasztási cikkek előállítására ipar részére szükséges gépek és berendezések előállítása.

Az ötéves terv folyamán a következő új termékeket fogják gyártani: gőz- és vízturbinákat; magaszományos gőzkazánokat, elsősorban a villamosenergia ipar részére; gyors- és különleges esztergapadokat; új típusú maró és egyengető gépeket; részlő gépeket, simító cskéket és szárazkötőket, földgáznyomású olajkitermeléshez kompresszorokat, önkirakódó és nagy tonnateljesítményű fémekből készült: kocsikat; nagyerejű automotorokat; Diesel villanymozdonyokat; hernyótalpas traktorokat; önmeghajtású kombájnokokat; ipari növényvető gépeket; műtrágyaszóró gépeket; takarmányelőkészítő gépeket; hűtő gépcsoportokat; önműködő szövőszékeket és egyebeket.

A hajóépítő ipar össztermelésének értéke 1955-re a 172 százalékot fog elérni 1950-hez viszonyítva. Új típusú nagyteljesítményű tengerhajók, nagyteljesítményű tengeri vontatóhajók, fémekből készült halászhajók és egyebek készülnek.

A fémfeldolgozó ipar 1955-ben eléri a 220 százalékos szintet az 1950-hez viszonyítva. Növekedik a vascsővezeték és radiátorok termelése és különösen kibővíti a tömegfogyasztási fémcsővezeték termelése, a fémhulladékok minél teljesebb felhasználásának szemelölti hatásával.

Az ötéves terv folyamán a gépgyártó- és a fémfeldolgozó iparágban a beruházások értéke 51,2 milliárd lejt fog elérni.

Felépítünk egy nehézipari felszerelést előállító gyárat, egy golyóscsapágygyárat, egy szerszámgyárat, egy vagonfék felszerelési gyárat, egy bányászati felszerelést előállító gyárat, egy mérőkészülék és műszerkészítő gyárat, megkezdjük egy erdőművelési ipari felszerelést előállító gyár építését.

A „Sovrommetál” kombinát keretében felépül egy turbogenerátor gyár, egy öntődés és egy kovácsműhely. Kibővíti a mezőgazdasági gépgyártás, befolyásolják és műkö-

désbe helyezik a hidalkatrészeket előállító gyárat.

Újjáépítik és kibővítik a fő gépgyártó üzemeket. Szilárvárosi „Sovrommetál” és „Steagul Rosu”-t, a bukaresti „Augustus 23”-at, „Vulcan”-t és „Uj Idő”-t, az aradi „Vöröslobogó”-t és „Victor”-t.

Újjáépítünk a galaci, turnu-severini és constancai hajógyárakat.

A gépgyártó, hajóépítő és a fémfeldolgozó ipari munkások életszínvonalának emelése érdekében az ötéves terv folyamán 4,1 milliárd lejt fordítanak munkáslakások, otthonok, iskolák, stb. építésére.

Az ötéves terv folyamán a gépgyártó és fémfeldolgozó iparban a vállalatokat újjáépítésükkel egyidejűleg profilizozzák. A felszerelés egyszerű kihasználása és a munka termelékenységének fokozásának érdekében törekedni kell minden egyes vállalat szakosítására és a vállalatok közötti együttműködés kifejlesztésére.

Ugyanakkor a termelési ágak műszaki színvonalának az ipar mezőgazdaság és szállítás állandóan növekvő követelményeinek megfelelő emelését céljából előrehaladott műszaki eljárásokat kell bevezetni.

A termelés fokozása érdekében mozgósítani kell ezen ágak termelőképeségének belső tartalékait, főleg a gépek és gépcsoportok munkaidő alapjának jobb kihasználása révén.

Az ötéves terv folyamán a munka termelékenysége a gépgyártó iparban 69 százalékkal, a fémfeldolgozó iparban 46 százalékkal, a hajóépítő iparban 54 százalékkal emelkedik.

Az elektrotechnikai ipar kifejlődik és fejlett technikai szintre emelkedik. Ennek az iparágak össztermelése az ötéves terv utolsó évében eléri a 385 százalékot, 1950-hez viszonyítva. Az elektromos motorgyártás 1955-ben, ötszöröse lesz az 1950-es évnél, a transzformátor termelési szintje az 1950-es évhöz viszonyítva 371 százalékkal emelkedik.

Az ötéves terv folyamán több, mint 70 új termék gyártunk, amelyek között: turbogenerátorokat, magasfeszültségű készüléket, magasfeszültségű nagy transzformátorokat, nagy teljesítőképességű telefonközpontokat, ipari villanykemencéket, villamos szerszámgepeket, trolleybuszok és felvonók részére elektromos felszereléseket, stb.

Az elektrotechnikai iparban a beruházások összesen 16,4 milliárd lejt, befektetnek a craiovai „Electron”-gyár felépítését és felszerelését való ellátását és a meglévő gyárakat kibővíti. Hasonlóképpen létesítünk egy kábelgyárat, egy villamosizigetelő anyaggyárat, valamint egy elektrokrémiai gyárat.

Elektromos műszaki kutató intézetet létesítünk.

**10. SZAKASZ.** — 1955-ben a szinesfémipari össztermelés értéke eléri a 243 százalékot, 1950-hez viszonyítva.

Ezen az ágon belül a termelés állandó növelésének biztosítása érdekében az ötéves terv folyamán 35,4 milliárd lejt befektetést eszközölünk.

A legfőbb erőforrás a fémhulladékok feltárására, megnyitására, valamint egyre nagyobb tartalékok képzésére irányul.

A meglévő bányák kibővítése, valamint új bányák megnyitása által a réz-, ólom- és cink-termelés 1955-ben 283 százalékos szintre emelkedik az 1950-hez viszonyítva.

A földalatti munkát már az ötéves terv első éveiben nagymértékben gépesítik.

Összeített ércek számára kilenc flotációs berendezést építünk és helyezzük üzembe, valamint hat előkészítő üzemet más szines ércek számára.

A cink hidrometalurgiája részére korszerű nagy vállalatot létesítünk.

1955-ben részben már működni fog egy 25.000 tonnás évi végkapacitású alumíniumgyár.

Hasonlóképpen szinesfémfeldolgozó gyárat létesítünk. 128.000 négyzetméter felületet kitevő munkáslakásokat, iskolákat, étkezdéket, stb. építünk.

Az egész szinesfémiparban a munka termelékenysége az 1950-hez viszonyítva, 75 százalékkal növekszik.

Ugyiszintén kifejlesztjük a nemfémes ásványok kitermelését olyan mértékben, hogy az össztermelés 1950-hez viszonyítva 205 százalékos szintre emelkedjék.

Egy új zsrók-örölő üzemet, egy kaolinmosótelepet és egy grafitfeldolgozó üzemet létesítünk.

**11. SZAKASZ.** — A vegyi ipar össztermelése 1955-ben 1950-hez viszonyítva 264 százalékos szintre emelkedik. Ez a növekedés egyrészt a már meglévő vállalatok kifejlesztése, másrészt új szoda, kénsv, műtrágya és gyógyszergyárak építése révén, valamint a kokszosító vegyüzemből származó melléktermékek felhasználása útján valósul meg. Ezekre a célokra 31,5 milliárd lejt beruházást eszközölünk.

A szervesen vegyipart fejleszteni fogjuk. A marosújvári szódagyár termelőképességét évi 100.000 tonnára emeljük, egy új, évi 50.000 tonnás termelőképességű kalcinált szódagyárat létesítünk, két, évi 15.000 tonnás termelőképességű elektrolitikus marószóda-gyárat és két, évi 75.000 tonnás kénsvgyárat létesítünk. 1955-ben 39.000 tonna foszfátot és nitrogén műtrágyát gyártunk.

A szerves és a feldolgozó vegyiparban egy kombinátot létesítünk, amely a kokszosító vegyi üzem melléktermékeit festékanyagok, gyógyszeranyagok és plasztikus anyagok gyártásához szükséges félgyártmányokká dolgozza fel.

Ugyiszintén létesítünk egy cserzőanyag-kivonatokat előállító gyárat.

A meglévő gyárak kifejlesztésével a festékanyagok termelése 1950-hez viszonyítva 181 százalékos szintre emelkedik. Létesítünk egy évi 210 tonnás termelésű gyógyszergyárat, a villamos ipar, fogyasztási és egyéb cikkek előállításához szükséges plasztikus anyagokat gyártó ipart pedig kifejlesztjük.

A gépcsoportok kihasználási mutatószámai megjavulnak, különösen az elektrolitikus marószóda és a kénsv gyártás tekintetében.

Az ötéves terv folyamán vegyi iparunk számos új cikket fog termelni, nevezetesen a vasakohászati és vegyipar részére szánt elektrodákat, tüdőgégia gyártásához magnezit, szintetikus cserzőanyagokat, újfajta festék-anyagokat, D. D. T.-t, gyógyszerceket, penicillint, tuberkulózis elleni szereket, szifilisz elleni azzentartalmú anyagokat, fertőzés elleni szereket, vitamintokat, stb.) és egyebeket.

Az ötéves terv folyamán a fémfeldolgozó iparágban a beruházások értéke 51,2 milliárd lejt fog elérni.

Az ötéves terv folyamán a faipar a bútorkészítés területén a legnagyobb mértékben fog fejlődni, továbbá a fa minél teljesebb és egyszerűbb értékesítése irányában fejlődik.

E cél elérése érdekében 23,8 milliárd lejt értéket fogunk beruházni.

Eddig kihasználatlan hatalmas erdőterületek kitermelését kezdjük meg. A fa szállításhoz és döntéshez gépeket és gépcsoportokat fogunk megmunkálni, úgy, hogy az ötéves terv végére a fa elsődleges használatának 33 százaléka, a be-

rakási és kirakási műveletek 22 százaléka, továbbá a fuvarszállításának 79 százaléka gépesítve legyen.

Az erdei vasút működtetése és a szállítások gépesítésének kiszámítását követően a gépi eszközökkel végzett faanyag szállítása terjedelme 25 millió tonna km-rel növekedik.

Tíz fafeldolgozó gyárat építünk. A faipari késztermékek iparában egy lemezgyár, egy hajlítót butorgyár és egy hordógyár épül. Hasonlóképpen építünk egy lánofol gyárat, ez az anyag bizonyos esetekben helyettesítheti a fémot. Építkezésekhez használatos farostból készült lemez-gyárat építünk, amely nyersanyagként fahulladékokat használ fel.

1955-ben a faipari késztermékek termelésének terjedelme 1950-hez viszonyítva megkétszereződik. A faiparban a munka termelékenysége 1955-re 53 százalékkal emelkedik 1950-hez viszonyítva.

13. SZAKASZ. — A cellulóze- és papíriparban az össztermelés értéke 1955-ben 188 százalékos szintre ér el 1950-hez viszonyítva.

E feladat megvalósítása érdekében 11 milliárd lej értékűt fogunk beruházni.

Evi 60.000 tonna papír és 60 millió papírszák termelőképességű cellulóze-papír-papírszák kombinátot építünk, s fokozzuk a meglévő gyárak termelőképességét.

Két gyár felépítése és a meglévő gyárak korszerűsítése eredményeképpen a papírelmez- és a kéregpapírtelmez emelkedni fog és 1955-ben 231 százalékos szintre ér el 1950-hez viszonyítva.

Nyersanyagként nádat felhasználó cellulóze-papír kombinát építését kezdjük meg.

Az ötéves terv során elkezdjük a kromópapír gyártását és bővíteni fogjuk a műszaki papírok választékát. Megjavítjuk a termékek minőségét, különösen a rajz-, ozalid- és másoló-papírokat.

Az ötéves terv folyamán a munka termelékenysége 49 százalékkal emelkedik.

14. SZAKASZ. — 1955-ben az építőanyagipar össztermelésének értéke az ötéves tervben előirányzott építkezések megvalósításának biztosítására 273 százalékos szintre ér el 1950-hez viszonyítva.

Az ötéves terv folyamán a beruházások ebben az iparágban több, mint 32 milliárd lej értékűt érnek el.

Teljes egészében az országban előállított felszerelésekből 17 technológiai vonalat építünk ki cementgyártásra, továbbá 20 téglá- és cserépgyárat, 3 műszázilikátos téglagyárat, valamint korszerű mészt-, gipsz- és különleges építőanyag-gyárat.

Különleges gátfőt-cementet, tengeri építkezésekhez szükséges cementet, bauxit-cementet, kiváló minőségű cementfajtákat fogunk gyártani és fejleszteni fogjuk a kohászati cement gyártását is.

Hasonlóképpen cementet gyártunk könnyű építkezések részére, továbbá kiterjesztjük más kötőanyagok, mint például a trassz-cement stb. gyártását.

Az ötéves terv során megkezdjük az aszbo-cement csövek gyártását.

Megkülönböztetett figyelmet fordítunk a nyers-kerámia különleges termékeire (födémtegla, padozattégla, stb.)

A téglá- és cserépgyártásban jelentősen megjavítjuk a berendezés kihasználásának és a tüzelőanyag fogyasztásának műszaki-gazdasági mutatószámait.

Nagymértékben fejleszteni fogjuk a nádból préselt lemezek gyártását, amelyek az építkezési iparban jelentős mennyiségű fűrészarut helyettesítenek.

Hasonlóképpen nagymértékben növelni kell a kőbányák kihasználását, különösen a márvány- és terméskövek kitermelését, a kitermelés és a feldolgozás műveleti gépesítésének jelentős fokozása révén.

Az építőanyagiparban a munka termelékenysége az ötéves terv folyamán 80 százalékkal emelkedik 1950-hez viszonyítva.

15. SZAKASZ. — A textil- és a konfekcióipar össztermelésének értéke 1955-ben eléri a 245 százalékos szintet 1950-hez viszonyítva, ebben az iparágban a beruházások összterjedelme az ötéves terv folyamán 58,6 milliárd lej tesz ki.

A gyapotiparban 5 gyapotkopácsoló állomást és 11 fonódát építünk. A felszerelt orsók száma 285 ezerrel emelkedik. Hasonlóképpen vigonyfonai fonására 27.000 orsót szerelünk fel.

A len- és kenderiparban létesítünk 12 len-, 19 kenderáztatót, továbbá vékony fonó gyártására két fonódát, vékony textilanyagok gyártására két integrált gyárat, vastag textilanyagok gyártására egy integrált gyárat, 17.000-re növelve a felszerelt orsók számát.

A gyapjúiparban két integrált gyárat építünk (fonódát és szövődét), egy központi mosó-fésülőt, s elkezdjük egy harmadik integrált egység építését.

A textilipar nyersanyag forrásainak növelésére egy nagy cellulóze-rost-műtől kombinátot építünk. Építünk továbbá egy műselyem szövőgyárat.

Hasonlóképpen egy új gyárat építünk nagyellenállású szintetikus fonalak gyártására, továbbá egy harisnyagyárat.

Létesítünk egy kötöttgyárat, amely a belföldi szükségleteket teljesen biztosítani fogja.

A konfekció és a kötött-szövöttáru iparban kiterjesztjük a szalagrendszerű munkát.

Kibővítiük a választékot, a minta és szín változatokat. Ebből a célból központi rajzoló műhelyeket létesítünk, továbbá fejlesztjük és korszerűsítjük a kikészítőosztályokat.

Az ötéves terv folyamán a textiliparban a munka termelékenysége 46 százalékkal emelkedik.

A boriparban és a gummilábbeli iparban az össztermelés 235 százalékos szintre ér el 1950-hez viszonyítva.

Az ötéves terv folyamán 9,7 milliárd lej fogunk beruházni.

Építünk egy évi 2,4 millió pár termelő képességű integrált cipőgyárat és tovább fejlesztjük a meglévő vállalatokat.

A dolgozó nép életszínvonalának emelése érdekében sokkal több élelmiszert gyártunk, minőségüket állandóan javítjuk, új termékeket állítunk elő és kibővítiük a választékot.

Erre a célra 32,3 milliárd lej beruházást eszközölünk.

A cukoriparban 7,2 milliárd lej fogunk beruházni, két cukorgyárat építünk. A meglévő gyárakban új technikai felteleket teremtünk és szovjet módszer alkalmazásával lehetővé tesszük a cukorrépa silozását és a munkaidőszak meghosszabbítását.

Az olajiparban 1,9 milliárd lej beruházást eszközölünk, a termelő és elraktározási kapacitás állandó fokozására törekedve.

A malomiparban, a dara és takarmány feldolgozó iparban új egységeket létesítünk azokban a tartományokban, ahol ezek hiányoznak.

Építünk két keményítő és glükózgyárat.

A husiparban 1,9 milliárd lej beruházást eszközölünk. Építünk egy hűtőberendezéssel ellátott vágóhidat, felszerelünk és gépesítünk 16 vágóhidat. A fontosabb vágóhidak mellett 4.300 tonna fagyasztott húst befogadó képességű hűtőraktárakat építünk. Hasonlóképpen építünk egy modern konzerv- és húskezelőket előállító gyárat.

A halászati ipart egyszerű alapokon fejlesztjük, biztosítva a Duna Deltájában és a Duna árterületein a halak legelőnyösebb fejlődésének feltételeit.

2,9 milliárd lej fordítunk különösen hidrotechnikai munkálatokra és halászhajók építésére. Nyílt tengeri halászlóttá létesítésével különleges gondot fordítunk az aktív tengeri halászatra. Új halkonzerv feléket gyártunk.

A tejtermékek gyártása érezhetően nőni fog. 2,9 milliárd lej fektetünk be erre a célra. Építünk 15 pasziőráló állomást, egy tejpör gyárat, valamint túróféléket és vaját gyártó egységeket.

A gyümölcs és zöldség konzerváló iparban 1,4 milliárd lej beruházás eszközölésével három új egységet létesítünk. Új gyártási módszerek bevezetésével fagyasztott konzervet és szárított konzerveket készítünk.

A hűtőtechnikai alap bővítésére 2,7 milliárd lej fordítunk és az élelmiszerek konzerválására, valamint elraktározására 22.500 m<sup>2</sup> felülettel új közközpontokat építünk.

A munka termelékenysége az élelmiszeriparban 132 százalékkal növekszik.

Az élelmiszeripar részére kutató és tervkészítő intézetet létesítünk.

17. SZAKASZ. A helyi iparban az össztermelés értéke az 1950-nel szemben, 1955-ben 288 százalékos szintre ér el, a szövetkezetekben pedig 336 százalékos.

A helyi iparban és a kézműipari termelőszövetkezetekben a mennyiség állandó fokozásával tömeggyártási cikket gyártunk: háztartási cikket, helyi építkezési anyagokat, mezőgazdasági felszereléseket, szekereket, szerszámokat, szisztematikus kaptárokat, stb.

Ezek érdekében a helyi ipar és a kézműipari termelőszövetkezetek intézkedéseket foganatosítanak a helyi nyersanyagforrások és az állami vállalatok hulladékainak legteljesebb értékesítésére.

A városi és falusi dolgozó lakosság jó élelmiszerének biztosítására megerősítjük és kifejlesztjük a vetemény és zöldség termelését, az állat- és baromfiélesztést a városok és a munkasközpontok körül, hogy ezeket nagyrészt helyi termékekből lássuk el élelemmel.

A helyi iparban 7,4 milliárd lej, a kézműipari termelőszövetkezetekben pedig 4,1 milliárd lej beruházást eszközölünk.

A tömeggyártási cikkek mennyiségének növelése érdekében a fogyasztási szövetkezetek termelését 1955-ig több mint 3-szorosára és a fogyasztási szövetkezetek mellé rendelt üzemekben 6,8-szorosára emelkedik.

A fogyasztási szövetkezetek termelésének növelésére 2,2 milliárd lej beruházást eszközölünk. Vaj és finom túró gyártó egységeket, 10 nagy sajtkészítőt, 210 baromfiélesztőt és sertéshízaladót, valamint 200 gyümölcszárító kemencét létesítünk, kibővítiük és új felszerelésekkel látjuk el a meglévő termelő egységeket.

A néptanácsok intézkedéseket foganatosítanak a helyi ipar megerősítésére és fejlesztésére, valamint a termelőszövetkezetek támogatására.

18. SZAKASZ. — A termelés és a munka termelékenységének emelkedése, a szigorú fegyelmi rendszerek, valamint a forgóalpak forgási sebességének növelése és a vállalatok belső erőforrásainak mozgósítása eredményeképpen az egész állami iparban az ipari termékek önköltségi ára az 1950-évihez szemben 1955-ig legalább 23 százalékkal csökken.

IV. FEJEZET

Mezőgazdaság és erdőgazdaság

19. SZAKASZ. — A mezőgazdaság fejlődését úgy kell biztosítani, hogy az ötéves terv folyamán a gabona és ipari növények termelésének jelentős növelését, valamint az állattenyésztés nagyfokú fejlesztését valósítsuk meg. Tovább fejlesztjük és megerősítjük az állami gazdaságokat, a gép- és traktorállomásokat. Segítségnyújtunk a dolgozó parasztnak abban, hogy átterjen a mezőgazdaság szocialista szervezési formájára és biztosítsuk a kollektív gazdaságok gazdasági megerősödését és sokoldalú továbbfejlődését. Ebből a célból 30 milliárd lej értékben hitelt nyújtunk a kollektív gazdaságoknak.

A mezőgazdasági munkák nagyfokú gépesítését valósítjuk meg, agrotechnikai intézkedésekkel, egyszerű forgóberendezés bevezetésével és szerves- és műtrágya használatával a talaj termelékenységének emelésére irányuló tevékenységünket fokozni fogjuk. A termésátlag növelésére a kollektív gazdaságokat és a szegény- és középparasztokat, nemcsak vetőmaggal látjuk el. Az állattenyésztés fokozása érdekében szilárd takarmányt teremtünk. Befejlesztjük a Rómán Népköztársaság mezőgazdasági területének kataszteri felmérését.

A szántóföldi termésterület olyan mértékben növeledik, hogy az 1955-ben a 10 millió hektár elérése.

A mezőgazdasági össztermelés értéke 1955-ben 1950-hez viszonyítva 188 százalékos szintre ér el, az állami szektorban pedig 219 százalékos.

A mezőgazdaság fejlesztésére 137 milliárd lej fordítunk.

20. SZAKASZ. — 1955-ig az ötéves terv folyamán 290 új gép- és traktorállomás, valamint 6 új gépjárató központ szervezésével a gép- és traktorállomások száma 428-ra, a gépjárató központok számát pedig 25-re emeljük.

Az ötéves terv folyamán a gép- és traktorállomások 18.400 traktorral, 18.000 traktorkevel, 1000 kombinárral, 2500 cséplőgéppel, 5900 tárcsával, 8700 vetőgéppel, 4700 kérelőgéppel, 5900 kultivátorral szereljük fel. A gép- és traktorállomások 1955-ben összesen 15.300.000 hektár normális mélységű szántást végeznek el, mely 1950-hez viszonyítva 10-szeres növekedést és egy egység 15 főcsés traktorra átlagosan 154 hektár terület felszántását jelent. Egy mélyvíz öntöző 154 hektár területet öntöz, a motoros hánirra (hektár közép mélységű szántás) jutó motoros fogyasztást 1955-ben az 1950-es évi 21 kg-os fogyasztással szemben 17 kg-ra csökkentjük.

Az állami gazdaságokban a munka termelékenysége 62

százalékkal, a gép- és traktorállomásokon 130 százalékkal növekszik.

21. SZAKASZ. — Javítjuk a vetések kezelését és 120.000 ha területet öntözünk meg, ami 1950-hez viszonyítva 282 százalékos szintre ér el.

Fokozzuk a szerves és műtrágya használatát. 1955-ben a mezőgazdaság rendelkezésére bocsájtandó műtrágya mennyisége 1950-hez viszonyítva 12-szeresére növekszik. Hasonlóképpen fokozzuk a természetes trágya használatát is.

Ezen intézkedések eredményeként a hektáronkénti terméshozam növekedni fog és 1955-ben eléri:

a RNK-ban összesen állami szektorban		
buzából	1.250 kg/Ha	1.300
kukoricából	1.400 kg/Ha	1.600
rizsből	3.150 kg/Ha	3.300
rostlenből	2.570 kg/Ha	3.000
kenderből	3.900 kg/Ha	4.300
gyersgyaporból (öntözetlen)	650 kg/Ha	700
gyaporból (öntözött)	1.500 kg/Ha	1.500
cukorrépa	17.700 kg/Ha	20.000

1955-ben a főbb szántóföldi növényeknél a következő termést érjük el:

kenyérgabonából	3.740.000 tonna
kukoricából	4.030.000 tonna
hüvelyesekből	315.000 tonna
cukorrépából	2.125.000 tonna
burgonyából	2.775.000 tonna
olajos-magvakból	600.000 tonna

A textilipari növények természetének hatalmas fejlődése során 1955-ben a következő termést érjük el:

gyapot	230 ezer tonna
lenrost	90 ezer tonna
kenderrost	325 ezer tonna

A szőlő- és gyümölcstermelés növekedése során 1955-ben 830.000 tonna szőlő és 610.000 tonna gyümölcstermést hoz.

22. SZAKASZ. — Az állattenyésztés fejlesztéséhez szükséges takarmányalap kibővítésére a takarmánynövényekkel bevetett terület 1955-ben 1.243.000 hektárra növekedik, ami 1950-hez viszonyítva 143 százalékos szintre ér el. Az állati takarmányok feljavitása, a növekedéskorlatok egyszerű nevelése, továbbá állattenyésztési és állategészségügyi intézkedések által az ötéves terv során az állatállomány az alábbi növekedést éri el:

ló	1.200.000 darab
szarvasmarha	4.700.000 darab
sertés	4.500.000 darab
juh	12.500.000 darab

Különös figyelmet fordítanak az állattartás feljavitására. Növekedik a termelékenység az állattenyésztés terén, a tejtermelést 19,3 millió hl-re, a gyapjútermelést pedig 27.300 tonnára emeljük; ebből 14.200 tonna finom és félfinom gyapjú.

23. SZAKASZ. — Az ötéves terv során talajjavító munkálatokat végzünk 670.000 hektáron, ebből 170.000 hektáron ármentesítési és lecsapolási munkálatokat.

24. SZAKASZ. — Az állami szektorban dolgozó mezőgazdasági munkások lakásainak építésére 4,9 milliárd lej fordítunk.

Iskolákat, fürdőket, étkezdéket építünk és könyvtárakkal ellátott kultúrthozókat rendezünk be.

Biztosítjuk a mezőgazdaság terén a tudományos kutatások fejlődését s azokat elsősorban a Dokucsajev-Kosztjucsev-Willams-féle vetésgörög Népkoztársaságunk, feltevélei között történő alkalmazására kell irányítanunk, továbbá a munka megszervezésének s a javadalmazásnak a kollektív gazdaságokban történő tanulmányozására, az állattakarmányozás és állattenyésztés kérdéseinek a szovjet biológia eredményei alapján történő tanulmányozására.

25. SZAKASZ. — Az erdőszelvényben az ötéves terv során fokozzuk az erdők újraültetésének munkálatait, 390.000 hektárt erdősítünk, 7.000 hektár szakadókos terület talaját megkötjük, továbbá erdőstéssel megjavítunk 40.000 hektár termékelénné vált területet.

Biztosítjuk a vízierőművek szempontjából fontos vidékek helyreállítását és a vízellátás, vízellátás, erdőstéssel, 36.000 hektár terület erdősítése által.

5.500 hektár területen csemekerteket létesítünk, amelyekben legkevesebb 2,2 milliárd csemét nevelnek.

Az erdőgazdaságokat épületekkel és szállítóeszközökkel látjuk el. A fejlett szovjetmunkamódszerek bevezetése és a munkálatok gépesítése céljából, az erdőstéti egységeket korszerű felszereléssel látjuk el. Menedékházakat, a munkásoknak pedig lakásokat építünk.

E feladatok megvalósítására 6,8 milliárd lej beruházási alapot juttatunk.

V. FEJEZET

Szállítás és közlekedés

26. SZAKASZ. — Az ipari és mezőgazdasági termelés emelkedése következtében megnövekedett szállítási szükségletek kielégítésére a vasuti-, vízi- és gépkocsiszállítás terjedelmét az ötéves terv során 1955-re 14 milliárd tonna/km-re, vagyis 1950-hez viszonyítva 170 százalékos szintre növeljük.

A vasuti szállítás terén 1955-ben az utas/km-ek számának 10,2 milliárdot, vagyis 1950-hez viszonyítva 136 százalékos szintre, a szállított áruk mennyiségének 57 millió tonnát, azaz 1950-hez viszonyítva 174 százalékos, a szállított áruk nettó tonna-km számának pedig 12 milliárdot, vagyis 1950-hez viszonyítva 162 százalékos szintre kell elérnie.

Az ötéves terv folyamán a vasuti szállításba beruházott összeg 104,5 milliárd lej tesz ki. A vasutat ellátjuk 7.750 négytengelyes teherkocsival, 2000 kéttengelyes teherkocsival, 400 négytengelyes személykocsival és 30 négytengelyes autómotorral, a teherkocsikra 3.000 db. önműködő féket szerelünk fel. Új vasutonalakat építünk s meglévő vonalakat kettős vágányra állítunk át ami 373 km hosszú új vasutonal építését jelenti.

Tanulmányozzák a Moinești-Bacău vonal megépítését és megkezdik az előkészítő munkálatokat.

A Szállítváros-Cámpina vonalat villamosították; ezáltal a vonal jobb kihasználása és jelentős mennyiségű fűtőanyag megtakarítása válik lehetővé.

Növelik a CFR vonalak szállítási és vonatterelési kapacitását az egyes vonalak javítási munkálatainak elvégzése, a vasuti szerelvények fejlesztése és a gördülőanyag javítása útján.

Fejlesztjük a gépjárató központok, valamint az operatív tervezésű gépjárató központok, a szállítási mutatószámokat 1950-hez viszonyítva 1955-ig a következőképpen javítjuk meg: egy teherkocsi forduló ideje 6 napról 4,5 napra kell csökkenteni, egy teherkocsi úras útjának százalékarányát 33,4 százalékról 30 százalékra kell csökkenteni, a teherkocsi egytengelyes járó dinamikus megerősítésének 4,4 tonnától 7 tonnátengelyre kell növekednie, a tehervonatok (szállítási)

lyonkénti) kereskedelmi sebességét 149 km/órától 17,5 km/óra-ra kell növelni. A személyvonatok közepes kereskedelmi sebességét 32 km/órától 35 km/óra-ra kell növelni, a tehercsúszakománnyal megtehető közepes utját 231 km-ről 220 km-re kell csökkenteni.

A munka termelékenysége a kitermelés terén 33 százalékkal, ipari terén 20 százalékkal növekszik.

27. SZAKASZ. — Az állami szállító vállalatok által teljesített közúti szállítások terjedelme a személyszállításban az 1950. évi 350 millió utas/km-ről 1955-ben 490 millió utas/km-re, az áruszállításban pedig 49 millió tonna/km-ről 144 millió tonna/km-re növekszik. Az autóbuszok számát 22 százalékkal, a teherautók számát pedig 60 százalékkal növeljük. Az ötéves terv időszakában a szállítás és közúti közlekedés terén végrehajtandó beruházások összege 30,6 milliárd lej lesz.

Az országúti hálózatot 1190 km új korszerűsítésével és 10.500 kilométer híd helyreállításával jelentős mértékben megjavítjuk.

A közúti szállítások munkatermelékenysége 1950-hez viszonyítva 69 százalékkal növekszik.

28. SZAKASZ. — A folyami és tengeri szállítást egyre nagyobb mértékben használjuk. A vízszállítás terjedelme 1955-ben 167 százalékos szintre ér el az 1950-hez viszonyítva.

Az ötéves terv folyamán a folyami és tengeri szállítás terén 8,4 milliárd lejes beruházást eszközölünk. A jelenlegi hajóállomány nagyrészt megújítjuk új vontató és javító hajók építésével.

Kikötő berendezéseket létesítünk, valamint hajózási védmunkákat hajtunk végre. Kiterjesztjük a kikötőkben az áru kezelésének gépesítését.

Az ötéves terv végére a Duna—Feketetenger-csatornát üzembe helyezzük és nagyrészt befejezzük Mídiának, új tengeri kikötőknek felépítését.

Az ötéves terv utolsó évében Cernavoda folyami kikötőt átadjuk a forgalomnak.

A Szovjetunióól kapott felszerelések segítségével a csatornaépítés munkálatait nagymértékben gépesítjük. A kotrási műveletet gépesítésének mutatószáma eléri a 85 százalékot, a szállítások gépesítésének mutatószáma pedig a munkálataknál meghaladja a 90 százalékot.

A Duna—Feketetenger-csatorna munkatelepei szervezésének folytonos javításával — a fejlett szovjet módszerek használatával — a felszerelés kihasználásának és a káderek szakképzettségének fokozásával a munka termelékenysége az ötéves terv végére 72 százalékkal növekszik.

A Bukarest—Duna-csatorna építésének tervei elkészülnek és az építési előkészületek megtörténnek.

Különleges figyelmet fordítunk országunkban a folyók medrének szabályozására. Ebből a célból 3,2 milliárd lejt beruházunk tanulmányok és tervek elkészítésére, valamint a Duna, Prut, Szeret, Arges, Olt, Maros és kisebb folyók völgyeiben végzendő munkálatokra.

Központi, hidrotechnikai laboratóriumot létesítünk.

29. SZAKASZ. — A légi utasszállítás 1955-ben 190 százalékos szintre, a teherszállítás pedig 155 százalékos szintre ér el az 1950-hez viszonyítva. Repülőtereket és betonkifutókat építünk és rendezünk be.

30. SZAKASZ. — Az ötéves terv folyamán a szállítások ágában az önköltség 20 százalékkal csökken 1950-hez viszonyítva.

31. SZAKASZ. — Hírközlés terén a szolgáltatások összerelvési értéke 1955-ben 117 százalékos szintre emelkedik 1950-hez viszonyítva, az összes beruházások pedig eléri a 18,8 milliárd lejt.

Automata központok épülnek 15.000 távbeszélő vonallal és kézi központok 20.000 távbeszélő vonallal. 30.000 új telefonállomást szerelünk fel, 2000 rádió közvetítő központot építünk 1.000.000 hangszóróval, táviró központokat 960 vonal számára, valamint egy rádióleadót és 11 rádiófelvevő állomást táviróállomásoknak.

Soronkívül biztosítják a táviró és távbeszélő összeköttetést az ország rajonállásaival létesített közüzemi központokkal. Befejezik az ország területén lévő összes közszékekkel való telefon összeköttetéseket létrehozását.

VII. FEJEZET.

**Az életszínvonal emelése**

32. SZAKASZ. — A nemzeti jövedelem a terv utolsó évében változatlan áron számítva 1.200 milliárd lej lesz.

Az ötéves terv folyamán a termelés és az áruforgalom állandó fokozásával, az önköltség csökkentésével, valamint társadalmi-művelődési intézkedések által biztosítják a dolgozó tömegek életszínvonalának állandó emelését, úgy, hogy az 1955-ben az 1950. évi életszínvonalat 80 százalékkal haladja túl.

**Munkaerő és munkabér**

33. SZAKASZ. — A népgazdaságban foglalkoztatott munkások, technikusok és tisztviselők száma 1955-ben eléri hozzávetőlegesen a 3.000.000-t, ami az 1950. évhez viszonyítva 38 százalékos emelkedést jelent.

A munkásosztály 570.000 emberrel fog növekedni, erősítve a szocializmus felé haladó népi demokratikus rendszerünk társadalmi alapját.

Új munkáskáderek kialakulását biztosítjuk nagyrészt a mezőgazdaság szocialista átalakulása folyamatának következtében felszabaduló falusi munkások bevonásával, valamint a munkába még be nem kapcsolódott városi ifjúság és nők soraiból.

Nagyszámú szakmunkást képezünk ki, nevezetesen 500.000 munkást a munkahelyeken, 585.000-et pedig szakképesítő tanfolyamokon.

A gépesített mezőgazdaság szükségletének biztosítására 60.000 traktoristát, 20.000 mezőgazdasági és állattenyésztő műszaki kádert, 8.500 felsőbb mezőgazdasági és állattenyésztési szakkáderet, valamint 1000 állatorvost fogunk kiképezni.

Az ötéves terv folyamán a munka megszervezésével, munka-versennyel, a termelési folyamatok gépesítésével, a munkások szakképesítésével, valamint a fejlett szovjet munkamódszerek bevezetésével, a munka termelékenysége az iparban 75 százalékkal, a mezőgazdaságban (az állami szektorban) 105 százalékkal, a vasúti szállításnál pedig 33 százalékkal emelkedik.

A teljes munkabérelap az ötéves terv utolsó évében eléri a 310 milliárd lejt, ami az 1950-es évhez viszonyítva 166 százalékkal. Az iparban az átlagbér 1955-ig 24 százalékkal lesz magasabb, mint 1950-ben.

A népgazdaságunk vezető iparágában foglalkoztatott munkásoknak, mérnököknek és technikusoknak aránylagosan magasabb fizetést fogunk biztosítani, ugyanakkor azoknak is, akik nehéz és egészségre ártalmas munkakörülmények között dolgoznak mint a kőolaj, szén és ásvány, vegyi, gép- és felszerelésgyártó, valamint a cementiparban.

Kiszélesítjük a jutalmazási rendszer alkalmazását.

Az alkordmunka a terv utolsó évében eléri az iparban dolgozó munkások által teljesített munkák 72 százalékát. A népgazdaság vezető ágában kiszélesítjük a progresszív alkordot.

Műszaki munka normákat vezetünk be, figyelembe véve a munka technológiai folyamatainak és gépesítési fokának fejlettségét.

Az állami kereskedelem szektorában bevezetjük az eladások terjedelme alapján meghatározott normák szerinti bérézést.

**Áruforgalom**

34. SZAKASZ. — A lakosság számára az állami kereskedelem és szövetkezetek útján kiosztandó áruakap értéke 1955-ben 500 milliárd lej lesz, amely az 1950. évhez viszonyítva 217 százalékos jelent.

Az állami kereskedelem és szövetkezeti hálózatok 1955-ben a következőket juttatják a lakosságnak:

Kenyér	1.235.000 tonna,	tehát 187% 1950-hez viszonyítva
Cukor	165.000 " "	196% " "
Tésztaeműek	87.500 " "	437% " "
Hús	260.000 " "	361% " "
Zsíradék	140.000 " "	418% " "
Vaj	10.400 " "	578% " "
Sajtfelek	19.000 " "	311% " "
Tej	1.700.000 hl	1700% " "
Hal	25.600 tonna,	426% " "
Pamutszövet	271.000.000 m	175% " "
Gyapjuszövet	27.700.000 m	198% " "
Selyemru	33.700.000 m	358% " "
Lábbeli	29.700.000 pár	163% " "

1955. évig a városi közlekedési hálózatot keresztül történő eladások értéke a városokban, 1950. évhez viszonyítva 3,5-szeresére nő.

1955. évben a falusi lakosságnak kiosztott áruk értéke az 1950. évinek 212 százaléka lesz.

Kiosztásra kerül,		
Cukor	176% 1950-hez viszonyítva	
Tésztaemű	550% 1950 " "	
Pamutszövet	184% 1950 " "	
Gyapjuszövet	205% 1950 " "	
Lábbeli	183% 1950 " "	
Kőolaj	243% 1950 " "	
Marószóda	290% 1950 " "	

Az ötéves terv első éveiben a jegyrendszeren alapuló közlekedést fokozatosan felszámoljuk.

Mindjobban kiszélesítjük a háztartási és fogyasztási cikkek eladását. A hazai piac nagyobb mennyiségű fémből készült háztartási cikket, varrógépet, főzőkályhát, rádiót és burokat, s.b. kap.

Az állami kereskedelem kicsinybeni eladási hálózata 1955-ig az 1950-es évhez viszonyítva 90 százalékkal, míg a falusi szövetkezeti eladási hálózat 25 százalékkal fog növekedni.

A szövetkezeteken keresztül fokozni fogjuk a rendelkezésre álló mezőgazdasági terméfelesleg értékesítését, ezzel a kollektív gazdaságokat és a dolgozó parasztságot támogatjuk.

Az áruforgalom megjavítása érdekében 27,3 milliárd lejt beruházást eszközölünk. Az ötéves terv időtartama alatt az állami és szövetkezeti kereskedelem keretén belül 12.500 értékesítő egységet létesítünk, ebből 3700-at a falvakon.

Az áruk jobb megőrzése és az elosztó egységek rendszeres ellátása céljából széles raktárhálózatot fogunk szervezni és az állami és szövetkezeti egységeket hűtőberendezéssel látjuk el.

A mezőgazdasági silózási és tárolási lehetőséget az ötéves terv folyamán 653.000 tonnával növeljük

**Tanügy és művelődés**

35. SZAKASZ. — Különleges gondot fordítunk a dolgozó tömegek művelődési színvonalának emelésére. Az ötéves terv folyamán 74 milliárd lejt fogunk beruházni erre a célra, ebből 40 milliárd lejt a tanügynek juttatunk.

Az ötéves terv folyamán felszámoljuk az írástudatlanságot. Az iskolaelőtti oktatásban részesülő gyermekek száma 1955-ben eléri a 400.000-et, az 1950-ben oktatásban részesült 200.000-rel szemben. Biztosítjuk a szükséges tanügyi káderek kiképzését és iskolahelyiségek építését. 270 új kisdudóvó helyiséget építünk.

Az elemi oktatás I—IV. osztályai felüléri az összes iskolaköteles-korú gyermekeket, az V—VII. osztályokat pedig 1955—1956-ban, az 1950. évi 404.000 tanulóval szemben 560.000 tanuló fogja látogatni. Ecéből 2000 új osztályt, 111 internátust fogunk építeni és a berendezések növelésével fokozzuk a tanulás és az elszállásolás kapacitását.

A különböző közepfokú iskolákban a tanulók száma 1955-ben 383.000-re növekszik, ami 28 százalékos emelkedést jelent az 1950-1951-es tanévhez viszonyítva.

A felső oktatásban részesülő diákok száma 78.000 lesz, ami 40 százalékos emelkedést jelent.

Megkezdjük a bukaresti Egyetemi Központ építését, ami széles lehetőségeket nyújt magas tudományos és szakmai képzettség elsajátítására.

Az esti és levelezési tanfolyamok kiszélesítésével nagymértékben lehetővé válik a termelésben dolgozó szakmai képzésének emelése.

A tanulók és diákok száma 1955-ben eléri a 2 millió 133.000-et. Növekedni fog az együttélő nemzetiségek anyanyelvén működő iskolák száma.

A tanulók társadalmi összetételének megjavítása érdekében különös gondot fordítunk az iskolai diákvédelem kiszélesítésére. Az ösztöndíjak száma 1955-ben az 1950. évi 290.000-rel szemben 540.000 lesz. Az otthonokban és internátusokban elszállásolt tanulók és diákok száma az 1950. évi 170.000-ről az ötéves terv végén 260.000-re fog emelkedni. A kintinokban élők diákok száma az 1950. évi 260.000-ről 1955-ben 400.000-ra fog emelkedni.

36. SZAKASZ. — A kultúra fejlesztésére 34 milliárd lejt fogunk fordítani. Fejlesztjük a kultúraközpontokat létesítünk: a Scântea Háza nyomdaipari kombinátot, a buteai filmközpontot, a Rádió Házát, a bukaresti Nemzeti Színházat és Operát.

A könyvnyomtatást és a sajtót ki fogjuk fejleszteni, a dolgozók szükségleteinek állandó növekedése arányában. Az újságok példányszáma 1955-ben az 1950-es évhez viszonyítva megkétszereződik, a kiadott könyvek száma a terv utolsó évében 93,6 millió lesz, tehát az 1950-es évhez viszonyítva 163 százalék. Elegendő számú könyv és újság megjelenését fogjuk biztosítani az együttélő nemzetiségek anyanyelvén.

A falu kulturális színvonalának emelésének biztosítása érdekében új kultúrházakat és olvasóházakat fogunk építeni és berendezni, számukat az ötéves terv végén az 1950. évi 11.500-ról 13.500-ra emeljük. Folytatjuk a kultúrházakot vetülőgépekkel, rádiókészülékekkel és könyvtárakkal való ellátását.

A filmgyártás az ötéves terv idején komoly fejlődésnek indul. Ecéből 5,4 milliárd lejt ruházunk be. Az ötéves terv folyamán 18 egész műsort beöltött művészi filmet, 490 rövidfilmet fogunk gyártani.

A művészi tevékenység előmozdítása érdekében felépítjük a bukaresti Nemzeti Színházat és Operát Konstantinban, Botosaniában, Galati-on, Szatmáron, Piatra-Neamtuon tartományi színházakat létesítünk és 5 vándorszínházat a falvakban való színjátszás céljaira.

Üzembe helyezzünk 9 új rádióadó állomást, 5 tartományi stúdiót és befejezzük a Rádió Házát együttesen 7,5 milliárd lejt költséggel. A rádióhálózatnak a munkások központok-

ban és a falvakban való kiépítésére 3,4 milliárd lejt fordítunk.

A sporttevékenység fejlesztésére 4,4 milliárd lejt fordítunk.

**Egészségügy**

37. SZAKASZ. — A közegészségügy terén 25 milliárd lejt beruházást végzünk. Az ötéves terv folyamán fejleszteni fogjuk az orvosi segélynyújtást, különösen a munkások központokban és községekben, továbbá 5500 orvosi felső-középségi egészségügyi képzést, valamint 13.500 egészségügyi egészségügyi képzést ki. A dolgozók rendelkezésére bocsátott összes egészségügyi egység ágyainak számát az ötéves terv folyamán 19.500-al emeljük és így az ágyak száma eléri majd a 94.500-at.

A kórházi gyógykezelés megjavítása érdekében új kórházakat építünk Bukarestben, Rasicán, Vajdahunyadon és Petrozsejnyben.

Kiszélesítjük a járóbeteg-rendelő egységek hálózatát, 200 iaiusi kerületi, 2000 községi, 50 rajoni rendelőt létesítünk.

Fokozni fogjuk a gyermekhalandóság elleni küzdelmet és kiszélesítjük a szakorvosi hálózatot, 800 szülőotthont létesítünk 4000 ágygal, továbbá 110 anya- és csecsemővédő rendelőt.

Fokozzuk a tuberkulózis elleni küzdelmet mind megelőző intézkedések, mind pedig 4100 sanatóriumi ágy és 62 szakrendelő létesítésével.

A tömeges járványos betegségek leküzdésére folyó tervszerű küzdelem keretében 120 tartományi és rajoni járvány- leküzdő egészségügyi központot létesítünk, szérumot és oltóanyagokat gyártó kö: egységet, valamint új maiarialeküzdő állomásokot és nemibetegségek elleni rendelőket. Jelentősen fokozzuk a golyva elleni küzdelemhez szükséges jódosó termelését.

A széles néptömegek egészségügyi nevelése érdekében 12 egészségügyi nevelési házat fogunk létesíteni.

A gyógyszerekkel, orvosi műszerekkel és felszerelésekkel való ellátás megjavítása érdekében egy komplex gyógyszer-gyárat, egy penicillin gyárat és egy orvosi műszer- és felszerelés gyárat építünk.

Új felszereléseket létesítünk és védőberendezésekkel látjuk el azokat, a régi felszerelések rendbehozása mellett folytatni fogjuk és kiszélesítjük a munkavédelmi intézkedések alkalmazását.

Bukarestben közegészségügyi és munkavédelmi intézetet létesítünk.

Az állami társadalombiztosítás céljaira 9,6 milliárd lejt fordítunk.

A pénzbeli segélyek (szülési és betegségi, stb.), valamint a nyugdíjak összege az ötéves terv egész időtartama alatt 96,5 milliárd lejt fog elérni.

A pénzbeli segélyek összege 1955-re 1950-hez viszonyítva 180 százalékos szintre ér el, a nyugdíjaké pedig 160 százalékos.

A fürdő-üdülő telepekre pihenni küldött dolgozók száma 1955-ben 300.000 lesz, tehát 1950-hez képest 165 százalékos. Biztosítjuk e telepek felszerelését és kibővítjük befogadóképességüket.

A nyaralótelepekre küldött gyermekek száma az ötéves terv utolsó évében 170.000 lesz, az 1950-es évi 60.000-hez viszonyítva, ami 180 százalékos növekedést jelent.

**Munkáslakások és községi gazdálkodás**

38. SZAKASZ. — Különös gondot fordítunk munkáslakások építésére az ipari központokban.

2.800.000 négyzetméteren új lakásokat fogunk építeni 43 milliárd lejt értékben Rasicán, Vajdahunyadon, Nagybányán, Petrozsejnyben, a Prahova völgyében, Bacăuban, Bukarestben és más központokban.

39. SZAKASZ. — A községi gazdálkodás terén a városi és falusi dolgozók életszínvonalának emelése érdekében továbbfejlesztjük a helyi érdekű munkálatokat. E célra 38,3 milliárd lejt fordítunk.

Bukarestben felépítjük a napi 50.000 m<sup>3</sup> teljesítőképességű Rosu-i vízművek első részét és ezáltal a főváros ivóvíz mennyisége 34 százalékkal fog emelkedni. Hasonlóképpen folytatni fogjuk a Bukaresti általános csatornázási terv keretében végzett munkálatokat és két nagy gyűjtő-csatornát készítenek a munkás és külvárosi negyedek elátására.

Az ország többi részében a vízmennyiséget 53 százalékkal fogjuk növelni, ezt a fontos ipari központokban végzett víz-ellátással kapcsolatos munkálatokkal, valamint a fürdőhelyeken és üdülőtelepeken és a Feketetenger-parti városokban megkezdett munkálatok folytatásával érjük el.

Megjavítjuk a dolgozók személyszállítási eszközeit: új villamosvonalak, trolleybusok és autóbuszok építésével, valamint a közlekedési hálózat szélesítésével és a gördülőállomány kibővítésével.

A tartományi és községi úthálózat megjavítása érdekében 5.700 km. országutat és utat korszerűsítünk és hozunk rendbe.

Meggyorsítjuk a hidak helyreállításának munkálatait. A néptanácsok hatáskörébe tartozó építkezések végrehajtásának megkönnyítésére a helyi építkezési vállalatokat felszereléssel látjuk el, emeljük gépesítésük fokát.

Bukarest és az ország fontos központjai részére városrendészeti terveket dolgozunk ki.

VII. FEJEZET

**Szervezési intézkedések**

Jelen törvény végrehajtásának érdekében a Nagy Nemzetgyűlés felhatalmazza a minisztertanácsot arra, hogy:

a) jóváhagyja az egész népgazdaságra vonatkozó egy-éves és negyedéves terveket és felbontja az ötéves évi és negyedévi terveket a minisztériumok, intézmények és központi gazdasági szervezetek között, a jelen törvényben foglalt feladatok szerint;

b) megszervezze és irányítsa az ötéves terv végrehajtásának állandó és rendszeres ellenőrzését, a terv teljesítésének biztosítására, valamint a felmerülő nehézségek elhárítását és az esetleges aránytalanságok megelőzését célzó azonnali operatív intézkedések foganatosítására;

c) biztosítsa a munkások, dolgozó parasztok és értelmiségiek legzélesebb közreműködését az ötéves terv teljesítésében, a szocialista munkaversenyek és egyéb szocialista munkamódszerek fejlesztése és kiszélesítése által, hogy a sztahanovista mozgalom nagyszerű példáját követve, az ötéves tervet ne csak teljesítsék, hanem azt túl is szárnyalják;

d) Intézkedjék az ötéves terv kedvező feltételek közötti teljesítésére vonatkozóan, különösképpen:

1. A tervfegyelmek és pénzügyi fegyelmek az összes vállalatokban (egységekből és központi-gazdasági szervezetekből) történő megerősítése által.
2. Az állami és a szövetkezeti kollektív tulajdon közös formájában jelentkező szocialista tulajdon megvédése, megszilárdítása és fejlesztése által.
3. Az ipari vállalatok profilizálása által meghatározza fejlődési keretüket és a mindegyik vállalatnak leginkább megfelelő termék kategóriákat és ezáltal fokozza termelőképeségüket.
4. A szabványosító tevékenységnek elsősorban a nehéz iparban, az elektromos és építőanyagiparban és a mezőgazdaságban való fokozásával, valamint a kidolgozott szabványok szigorú alkalmazásának begyökerezésével.
5. A munkának termelési grafikonok alapján való megszervezése és vezetése által. Ezzel a vállalatokban megteremtjük az egyre növekvő dinamikájú, egyenletes ütemű termelési biztossághoz szükséges feltételeket; ezek kiküszöbölnek a termelés egyenlőtlenségét, a kezdeti vontatottságot, a tervidőszak végén pedig a „rohant”.
6. A vállalatok összes erőforrásainak mozgósítása és ter-

7. Az összes tudományos intézeteknek és szervezeteknek az ország gazdasági fejlesztésének munkájába történő bevonása által, a tudományos kutatásoknak: népgazdaságunk műszak-gazdasági szükségleteivel való minél szorosabb egybekapcsolása céljából.
8. A nyilvántartások megszervezésében, valamint a statisztikai adatok közlésében és központosításában fennálló fogyatékoságok kiküszöbölése által a vállalatoknál és intézményeknél.
9. A szocialista gazdálkodásnak (hozászcso), mint a vállalatvezetés szocialista módszerének megerősítése és általános meghonosítása által.
10. A vállalatok irányító és vezető munkájának a központi felettes gazdasági szervezetek részéről történő megújítása által; ezek szorosabb kapcsolatokat teremtenek az alárendelt vállalatokkal és azok konkrétabb vezetését biztosítják.
11. A vállalatok egységes vezetése, a személyes felelősség megerősítése és az állami, valamint a szövetkezeti gazdasági szervezetek valamennyi káderére való kiterjesztése által.

12. A vállalatnál a minisztériumig minden egységnél a tervszerűsítési munka megerősítése által a munkamódszerek rendszerezése által, a személyzet szakképzésének emelése, valamint a tervszerűsítő szervek megszervezése és megerősítése által.
13. A gazdasági szerződések megkötésének a vállalatok között történő általános meghonosítása és a szerződési fegyelmek megerősítése által.
14. Főleg a tömegfogyasztási cikkeknel a termékek minőségének megjavítása és a választék kibővítése által.
15. A szűkebben lévő és drága nyersanyagok, elsősorban külföldről behozott nyersanyagok, az országban elegendő mennyiségben található, de jelenleg megfelelően fel nem használt nyersanyagokkal való helyettesítése által.
- Nagy súlyt kell helyezni, továbbá a nyersanyagok, egyéb anyagok, tüzelőanyagok és energia helyi erőforrásainak, s ugyancsak az újra hasznosítható hulladékok felhasználására.
16. Szigorú takarékoság bevezetése által mind az anyag, tüzelőanyag- és villamosenergia fogyasztás, továbbá a selejt és a hulladékok számának állandó és rendszeres csökkentése, mind a pazarlás és a felesleges költségek kiküszöbölése által.

## Kolozs-tartományban ünnepélyes keretek között iktatták be a rajoni néptanácsokat

KOLOZSVAR. — Hétfőn este a Kolozsvár-rajoni néptanács alakuló ülést tartott. Az ülésen megjelentek az összes megválasztott képviselők, akiket december 2-án a dolgozók biztak meg a közügyek intézésével. Egyszerű falusi emberek ezek. A szocializmus építésének, valamint a békeharconak eszelekvő katonái. Léder Mária a légeni, Crisan Anna a totházai, Rákóczi Lukrécia a gyalui kollektív gazdaság tagjai, Bodor Dóna a kályáni állami gazdaság alkalmazottja, Simonfi Margit keszui tanítónő és a rajon különböző részeiből dolgozó földművesek, akik elsők voltak a mezőgazdasági munkálatok befejezésében, a beszolgáltatás teljesítésében. Eljöttek, hogy megbeszéljék az egyes községek problémáit, munkatervet készítsenek s becsülettel teljesítsék a rájuk háruló feladatokat.

A rajoni néptanács beiktató ülésén résztvettek a Román Munkáspárt Kolozsvár-rajoni bizottságának tagjai, valamint a tömegszervezetek képviselői. Az ülést a képviselők hatalmas tapsvihara közepette Antonescu Alexandru, a rajoni volt ideiglenes bizottság titkára nyitotta meg, aki korelnöknek Poenariu Eugen dr.-t javasolta. Poenariu elvtárs, miután felolvasta a Nagy Nemzetgyűlés határozatát a rajoni néptanácsok megalakító ülésével kapcsolatban, a gyűlés levezetésével Simon Lénárd, Rákóczi Lukrécia és Cucu Stefan néptanácsi képviselőket bizta meg. Majd a képviselők a rajoni néptanács végrehajtó bizottsága névsorának összeállítására háromtagú bizottságot választottak. Nemes Aurel, Plugariu Eudochia és Radu Ioan számbavették a képviselők iratait, és a rajoni néptanács végrehajtó bizottságába az alábbi elvtársakat javasolták: Crisan Miron a hadsereg-től, Ferencz József a RMP rajoni bizottságának első titkára, Ianciu Alexandru, a kolozsi állami gazdaság igazgatója, Poenariu Eugen dr., Spirer Ferenc, a volt ideiglenes bizottság pénz-

ügyi ügyosztályának vezetője, Galbaci Ioan, Chichisan Macuvei, a volt ideiglenes bizottság ipari és helyi gazdálkodási ügyosztályának vezetője, Sabadus Ioan, a volt ideiglenes bizottság kereskedelmi ügyosztályának vezetője, Bucur Vasile, a gazdasági ügyosztály vezetője, Antonescu Alexandru, a volt ideiglenes bizottság titkára és Simon Lénárd, a volt ideiglenes bizottság elnöke.

A képviselők a javaslatot örömmel fogadták és egyhangulag választották meg a rajoni néptanács végrehajtó bizottságát. Utána a néptanács egyes ügyosztályainak kollektíváját alakították meg.

A rajoni néptanács végrehajtó bizottságának megválasztása

után Ferenc József elvtárs, a Román Munkáspárt rajoni bizottságának első titkára a néptanács feladatairól tartott beszédet. Elmondotta, hogy a képviselők csak úgy tudják megvalósítani a rájuk háruló feladatokat, ha még szorosabb kapcsolatot teremtenek a falusi dolgozókkal. Majd ismertette népi demokráciánk eddigi megvalósításait s azokat a feladatokat, amelyek a szocializmus építésében, a békeharcon fokozásában a néptanácsi képviselőkre hárulnak.

Ferenc elvtárs beszéde után a képviselők felszólalásaikban ígéretet tettek arra, hogy minden erejükkel a dolgozók jobb-letéért, a béke megvédéséért küzdenek.

## A Dés-rajoni néptanács beiktatása

DÉS. — (Kiküldött munkatársunktól.) A Dés-rajoni néptanács dísztermében december 18-án beiktatásra összegyűltek a rajoni néptanács megválasztott képviselői. CFR-munkások, cementgyári munkások, dolgozók, kollektivisták, szegény- és középparasztok, tisztviselők, haladó értelmiségiek, férfiak, nők vegyesen megöltötték a pad-sorokat. A gyűlést Szabó Benjamin elvtárs, a rajon ideiglenes bizottságának volt elnöke nyitotta meg. Majd a gyűlés korelnököt választott, Toma Ioan CFR-munkás, a dési Comcar munkásigazgatója személyében. Toma elvtárs javaslatára szűnni nem akaró taps közepette választották meg a gyűlés elnökségét. Elnök: Orbán Ferenc, a Román Munkáspárt Dés-rajoni szervezetének titkára, alelnökök: Olteanu Victoria CFR-alkalmazott és titkár Negrea Traian lett.

A következő napirendi pont az igazoló bizottság megválasztása és december 3-án megválasztott rajoni néptanács képviselői igazolása volt. A 77 néptanácsi képviselő közül 57 férfi és 20 nő, ebből 21 üzemi munkás, 11 szegény- és

középparaszt, 2 kollektív gazdasági tag, a többi aktivista, tisztviselő és értelmiségi. A gyűlés a jelölőbizottságba Péter László, Orosz Mária és Racasan Vasile elvtársakat választotta. A jelölőbizottság tagjai a Dés-rajoni néptanács végrehajtó bizottságába a következő 11 elvtársat javasolta: Kiss István, Rusu Timotei, Boar Nicolae, Szabó Benjamin, Udeci Gheorghe, Nacu Emanoil, Orbán Ferenc, Boar Vasile, Morar Vasile, Varga Sándor, Reisman Ödön. Az állandó bizottságba Szántó Pál elvtársat elnöknek, Muresan Ionát alelnöknek, Péter Lászlót titkárnak választották. Ezután a néptanács tagjai nagy lelkesedéssel megválasztották a rajoni néptanács szakbizottságait.

\*

Ugyancsak hétfőn iktatták be ünnepélyes keretek között a bánffy-hunyadi, szamosújvári, zsigói, topánfalvi, tordai és nagyenyedi rajoni néptanács képviselőit. A beiktatás lefolyásáról legközelebb beszámolunk.

## Visinszkij elvtárs:

### A Szovjetunió tovább harcol a béke és a nemzetközi együttműködés ellenségeinek politikája ellen

NEW-YORK. — (Agerpres.) December 16-án az Egyesült Nemzetek Szervezete közgyűlésének ötödik ülészaka befejeztével A. J. Visinszkij, a szovjet küldöttség vezetője, a Szovjetunió külügyminisztere, hajón elhagyta New-Yorkot. Ugyanennek a hajónak a fedélzetén hagyta el New-Yorkot az ukrán és bjelorusz küldöttség vezetője is. Visinszkij elvtársat, valamint az ukrán és a bjelorusz küldöttség vezetőjét J. A. Malik, a Szovjetunió állandó képviselője az ENSZ-ben, helyettes szovjet külügyminiszter, Panyuskin washingtoni szovjet nagykövet, Vu-Hsziu-Osuan, a Kínai Népköztársaság képviselője és a népi demokrátiás országok képviselőit bucsúztatták.

Visinszkij elvtárs, mielőtt elhagyta volna New-Yorkot, a sajtó képviselőinek a következő nyilatkozatot adta:

— Akik figyelemmel kísérték az ENSZ közgyűlése ötödik ülészakának munkáját, lehetetlen volt nem észrevenniük a munkálatokra jellemző sajátságát, amely nemcsak az ENSZ alapokmányában lefektetett elvek rendszeres és otromba megsértéséből, hanem a közgyűlés ügyrendi szabályzatának is a megsértéséből állott, valahányszor ez nem volt inyere az Eszakiatlanti Tömbben résztvevő országok többi küldöttje által követett amerikai küldöttségnek. Ez a magyarázat a

nak, hogy a szovjet küldöttségnek olyan fontos javaslatait, amelyet több állam küldöttsége támogatott, mint a béke megerősítéséről, a koreai amerikai agresszió megszüntetéséről, a Kína elleni amerikai kérdésben, az atomkérdésben, stb. előterjesztett szovjet javaslatokat az ENSZ többsége elvetette. Az ilyen politika kiáltó ellentétben van az ENSZ alapvető céljaival és a világ milliárdnyi emberének ama elhatározásával, hogy kiküszöbölje a háborús fenyegetést, biztosítja a békét és a népek együttműködését.

— A Szovjetunió küldöttsége, amelyet az ENSZ elveihez hű országok küldöttségei támogattak, harcol és harcolni fog a béke és a nemzetközi együttműködés ellenségeinek politikája, s ezeknek minden olyan kísérlete ellen, hogy az ENSZ-t a béke megvédésének eszközeiből háborús eszközzé változtassák.

— Az új év közeledte kapcsán felhasználom az alkalmat, hogy az amerikai sajtó és rádióállomások útján békét, felvirágzást és boldogságot kívánjak a jövő évre az amerikai népnek.

— Hasonlóképpen legjobb kívánásaimat fejezem ki az amerikai nép azon képviselőinek, akik a szovjet küldöttséghez juttatott üzeneteikben kifejezést adtak elhatározásunknak, hogy harcolnak a békéért és a népeink közötti együttműködésért.

## A magyar kormány jegyzéke Jugoszláviához a sorozatos jugoszláv határsértések miatt

BUDAPEST. — (Agerpres.) A jugoszláv kormány határszerveinek sorozatos provokációit és határsértéseket követnek el a magyar határon. A magyar kormány az elmúlt két év folyamán már nem kevesebb, mint 32 jegyzékben követelte a fasizta módszerű határsértések megszüntetését. A jugoszláv hatóságok azonban semmit sem tettek, hogy e határsértéseknek véget vessenek.

Legutóbb a Magyar Népköztársaság külügyminisztériuma több alkalommal jegyzékben fejezte ki

erélyes tiltakozását a sorozatos határsértések miatt. A magyar külügyminisztérium szeptember 26-án kelt jegyzékében tizenkét határsértést sorolt fel, október 20-án 9 újabb eset miatt tiltakozott, december 8-án 44 további provokáció miatt kért elégtételt, december 12-én pedig a jugoszláv határszervek tizenkét, időközben elkövetett szándékos határsértését tárta a jugoszláv kormány elé. Az e jegyzékekben részletesen felsorolt és körülírt esetek is azt bizonyítják, hogy a jugoszláv határszervek tervszerűen törnek a magyar határörök életére. Az őrszolgálatot végző magyar határőrökre, jugoszláv területre sorozatosan nyitottak, rakétákat lőttek magyar területre, hogy a kazlakat felgyújtják s a műszaki berendezéseket újra meg újra megkísérelték szétrombolni.

A magyar jegyzékek kezdenek a magyar kormányt az az álláspontját, hogy a határsértések e szakadatlan sorozatát tudatosan szervezett provokációknak tekinteli, amelyek újabb bizonyítéka a jugoszláv kormány agresszív magatartásának és ellenséges politikájának. A magyar jegyzékek ismételtlen megállapítják, hogy a cselekmények elkövetéséért a felelősök egyedül a jugoszláv kormányt tartják felelősnek.

## Kitüntették Mihail Sadoveanut

A Román Népköztársaság Akadémiája péntek délutáni díszülésén lelkes ünnepélyben részesítette hevonodik születésnapja alkalmából Mihail Sadoveanu akadémikust, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének alelnökét, a Béke Világtanácsa tagját, a Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottságának elnökét. Az ünnepeltet Savulescu Traian, a RNK Akadémiájának elnöke, Iorgu Jordan akadémikus professzor, Calinescu akadémikus, Soimaru Traian, a RNK Irószövetségének titkára köszöntötték.

Mihail Sadoveanu rövid beszédben válaszolt.

Ezen az ülésen P. Constantinescu-Iasi akadémikus tanár, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének alelnöke, felolvasta a rendelkezlet, amely szerint az irodalmi alkotás és a béke megvédéséért folyó harc terén elört érdemeiért, Mihail Sadoveanunak a „Román Népköztársaság Csillaga” érdemrend első osztályát adományozzák.

A kitüntetést a jelenlevők hosszas tapsvihara közepette Dr. C. I. Parhon akadémikus tanár, a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének elnöke tüzte az ünnepelt mellére.

## Röviden

WASHINGTON. — (Agerpres.) A France Presse jelenti, hogy az amerikai képviselőház republikánus párti tagjai „hatalmas többséggel” határozati javaslatot fogadtak el, amelyben azt kéri Truman elnöktől, mondassa le Achesont külügyminiszteri tisztviselőként.

NEWYORK. — (Agerpres.) Lapjelentések szerint a csikági vasúti munkások sztrájkja tovább tart, annak ellenére, hogy az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben arra kötelezte a sztrá-

kolókat, hogy nyomban kezdjék meg a munkát. A sztrájkolók az árakkal arányos béromlást követelnek. A sztrájk 15 vasútvonalra terjed ki s teljesen megbénította a Csikágó és Sant Louis, a Csikágó és Washington, valamint a Csikágó és Philadelphia közötti áru- és személyforgalmat.

PEKING. — (Agerpres.) Az Új Kína hírügynökség jelenti, hogy a „Zeng a völgy” című román filmnek igen nagy sikere volt Pekingben. A film több jelenete nyitáson támadt kapott.

## A Szakszervezeti Világszövetség határozatára

## A békebizottság ujjaszervezésével, a munkalendület fokozásával válaszolnak a „Varga Katalin” kötöttárugyár dolgozói

KOLOZSVÁR. — Csak a napokban szögezte le a békeharc feladatait a Szakszervezeti Világszövetség Végrehajtó Irodája, s a határozatra máris lelkes feleletet adnak a szakszervezetek tagjai: a dolgozók. A béke megvédésének harci feladata hatja át őket: tudják, milyen veszélyt jelent az imperialisták háborús készülődése, s azt is tudják, hogy a dolgozókra fokozott feladat vár az elkövetkező időszakban. Ezt látjuk, tapasztaljuk a kolozsvári üzemekben is, ahol a határozat szellemében készülnek dolgozóink Sztálin elvtárs születésnapjának megünneplésére.

— A szakszervezeti Világszövetségnek arra a javaslatára, hogy javítsuk meg a békebizottságok munkáját — mondja Raval Anna, az üzem békevédelmi bizottságának titkára — azzal választunk, hogy legközelebb

## UJJASZERVEZZÜK A GYAR BÉKEBIZOTTSÁGAT.

Erre az átszervezésre azért is nagy szükség van, mert a bizottság munkája az utóbbi időben ellenyhült, talán mert két legjobb tagját kiemelték az üzemből. Most új tagokat választunk, akik feljebb energiával végzik majd a felvilágosító munkát, akiknek feladatuk a békevel kapcsolatos minden fontos határozat ismertetése, a békeharc előbbvittele. Hozzákapcsolódik a békeharcokhoz a december 21-re való készülődés. A munka jobb menete céljából elhatároztuk, hogy faliújságunkat az eddigi négyhetes időköz helyett, kéthetenként cseréljük.

Antal Margit, a körkötő-gépterem osztályvezetője elmondja, hogy osztályában épp a napokban ifjúsági brigád alakult. A brigád munkája a békeharc jegyében folyik majd. A brigád egyik tagja, Soós Róza ezt mondja:

— Brigádöt alakítottunk, hogy ezzel is hozzájáruljunk a béke megvédéséhez. Még csak kétnapos a brigádunk, de elhatároztuk, majd munkaversenyt rendez majd a két fizes csoport. A megalakuló gyűlésen komoly vállalásokat tettünk. Tulhaladjuk a tervet, nem törjük a tük, kiküszöböljük a selejtet, javítjuk a munka minőségét és magatartásunkkal.

## PELDÁT ADUNK A GYENGEBBEKNEK.

akiket tanítunk, tovább visziünk. A béke megvédése jegyében tesszük mindent.

A kötőgépek termében beszélgetünk a dolgozókkal. Két fiatal munkás, Nagy Ilona és Olosutean Maria a SzVSZ határozata után még jobban fokozták egyénij munkaversenyüket. 50-60 százalékkal haladják túl naponta a tervet.

— A holtidő teljes kiküszöbölését határoztuk el — szól Nagy Ilona — s azt is, hogy minden-

képpen tökéletesítjük a termelés menetét.

— A kötőde — teszi hozzá Olosutean Maria — versenyre hívta a konfekció osztályt. A gyárban a szocialista munkaversenyek üneme most még erősebb. A legnagyobb dologról, a béke megvédéséről is szó...

Zilahy Erzsébet van ezen az osztályon dolgozik. Ezeket mondja: — Szívvél-lélekkel dolgozom a béke megvédéséért, a jövőért. Naponta látom, tudom, milyen napfényes jövőbe vezet a mi Pártunk életünket, s a mi gyermekeinket. A nagy, husz éves fiam a Szovjetunióban tanul: mérnök lesz. A multban egy munkás álmodhatott-e ilyesmirel? Fokozom én is a munkát, hogy ezzel is védjem a békét és résztvegyek a világ dolgozóinak békeharcaiban...

A SzVSZ felhívja a figyelmet

a városi munkásság és a falusi dolgozók munkásságának megerősítésére. Erre vonatkozólag az üzem egyik technikusa ad felvilágosítást.

— A mi üzemünk dolgozói — mondja Maier Antal — kötelességünk közönségbe járnak falumunkára. Legutóbbi ottléteknél valóságos műhelyt rendeztünk be. Mezőgazdasági gépeket, szerszámokat, ekéket javítottunk. Az ilyen kiutazás alkalmával természetesen felvilágosító munkát is végzünk és még

## SZOROSABBA FÜZZÜK KAPCSOLATAINKAT A FALUSI DOLGOZÓKKAL.

A békeharc fontosságát megértették tehát a „Varga Katalin” dolgozói. És lelkesen, a cél nagyságától áthatottan, dolgoznak is a béke és a szocializmus megvalósításán. (oni)

## A hazafi

## II. RÉSZ

Hatalmas perzsa hadsereg támadt Georgiára. Az ellenséges csapatok élén Georgij Szaakadze áll, akit hazájából elűztek a földesurak, a kenézék. Ezzel kezdődik „A hazafi” című nagyszerű szovjet film második része.

Vajjon Szaakadze, aki számtalan tanujelét adta lángoló hazaszeretetének, most megjelöltetett volna hazájáról, árulóvá változott? Hiszen a vad perzsa seregek a georgiai nép tömegeit gyilkolják halomra, vagy rabláncokra fűzik és elhajítják Perzsiába; falvakat gyújtanak fel és elpusztítanak mindent, ami utjukba kerül.

Nem, a hős georgiai mégsem hazaáruló. Ő azzal a szándékkal jött vissza hazájába, hogy a perzsa seregek ellen lépjen a kenézék hatalmát, megszabadítsa tőlük a népet, egységessé, erősé tegye az országot. Am Szaakadze rutul becsapták Abház sah és tábornoka, a kánok. A perzsa sah a kánok segítségével titokban megegyezett a georgiai kenézekkel és Szaakadze nem vezetheti a seregeket Szadiman kenéznek és társainak kastélyai és várjai ellen. A perzsa pedig fosztogatják az országot és gyilkolják a népet. De nem sokáig. Szaakadze haditervet dolgoz ki ellenük és miután visszanyeri a nép bizalmát, szétzuzza és elkergeti az ellenséget.

Most indulhatna a kenézek ellen. A történelmi-társadalmi helyzet azonban még nem érett meg arra, hogy célját, törekvéseit siker koronázhassa. A feudális, a földesurak hatalma ebben a korban még túlságosan erős; semhogy még lehetne dönteni. A kenézek újból összefognak ellene, rajtaütnek és megsemmisítik további terveit.

A film nagy valószínűségét az adja, hogy a georgiai nép hagyományos hazafiságát, harcos múltját elénk tárva, egyben hű képet ad a XVII. század társadalmi helyzetéről és megmutatja a nép igazi történelmét, a fejlőd-

ését mutatja, az osztályharcot. Láthatjuk azt, hogy a georgiai kenézek törökökkel, perzsiákkal vagy bármely más ellenséggel meg tudták egyezni, hiszen azok vezetői, az ottani uralkodó osztályok megkímélték kastélyaikát, a hadjárat pedig egyedül a népnek jelentett szerencsétlenséget, borzalmakat és nyomort. A feudalizmus korában Szadiman kenéz és társai ugyanúgy meggyeztek az ellenséges kánokkal és ugyanúgy martalékkul dobták a népet, mint ahogy évszázadokkal később „civilizáltabb” formában az amerikai imperialisták egyezkedtek Hillelrel és nyersanyagokat szállítottak neki, amelyek segítségével a fasiszták az amerikai katonákat is pusztították.

Szaakadze mindenét elveszti, nemes ügye elbukik — a film azonban mégsem pesszimista. Az egész filmből sugárzik Szaakadze befejező szavainak mély igazsága: elbukhatik egy ember, vagy többek, de a nép, a tiszta szívű, mindig ifjú nép soha sem pusztul el, s előbb vagy utóbb diadala várja ügyét.

Ez a nagy valóság szűrhető le a filmből ma, amikor az imperialista országok uralkodó osztályai újból azon spekulálnak, hogy népeiket kizárva, pusztulásba döntsék az emberiséget. A történelmi helyzet azonban már néhányszor gyökeresen más, mint akár néhány évtizeddel vagy néhány évvel ezelőtt. A népek előtt fényes útmutatóként áll a nagy Szovjetunió győzedelmes példája, s a felszabadulásért folyó harc vezetői, a munkásosztályok és élcsapataik, a kommunista pártok, a marx-leninista tanok fegyverével vannak felszerelve. A világ népei ma már tudják és egyre világosabban látják, mit kell tenniük, hogy többé ne terezhessék őket végül, hogy megvalósítsák az egész világon a szilárd és tartós békét. (o. l.)

## Színház — Mozi — Opera

ÁLLAMI MAGYAR OPERA: Kedden, december 19-én este 8 órakor: Hunyadi László. Jegysorszám: 231.

ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Szerdán, december 20-án este 8 órakor: A nők iskolája. (Tizenötöd-ször).

## M O Z I

„NÉPMOZGÓ” (POPULAR): A hazafi. II. rész. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„MUNKÁS” MOZGÓ: Kubáni kozákok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné. Következő műsor: „Nejstovij romboló küldetése.”

„CAPITOL” MOZGÓ: Tiltott dalok. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

„URANIA” MOZGÓ: Tiltott dalok. Előadások kezdete: 4, 6, 8 és 10 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

„VORÓS CSILLAG” MOZGÓ: A hazafi. II. rész. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor matiné.

„UJ IDŐK” MOZGÓ: Híradó — Jéhana-sziget — A földregés — Matei Kozokov — A Koresolyázók — Az örömdal, Szines.

„MAXIM GORKIJ” MOZGÓ: Kárhozottak összesküvése. Előadások kezdete: 3, 5, 7, 9 órakor.

Centrifugál vízpumpát motorral vagy anélkül, 2 darab Deutz 4-6 HP motort, marhaszekereket KERESÜNK MEGVÉTELRE

Ajánlatokat „COMCAR”. Kolozsvár, Március 6-utca 1 címre kérünk

Mindazok, akiknek eladó hamis gyöngye, drágaköve, flittere, ezüst, arany és selyemesipkéje, cilindere, legyezője, fejdisze van és azokat eladni óhajtják megvétel céljából mutassák be a Román Opera (P. Stefan cel Mare 24) épületének 37. szobájában, 1950 december 22-én, pénteken délelőtt 12 órakor.

## Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt délnyugati szél, változó, nyugaton erősebb felhőzet, főleg nyugaton kisebb eső, esetleg már havasos. A hőmérséklet fokozatosan eszikken. De éjjel csak nyugaton lesz egy-két helyen enyke fagy. Kolozsváron hétfőn hajnalban +2,5 fok, délelőtt +7,4 fok volt, a légnyomás 763 mm., aig változik. A MAGYAR PEDAGÓGIAI ISKOLA keretében működő Felsőtagozatú Pionirokötő osztályok Sztálin elvtárs 71. születésnapjának évfordulója alkalmával kiállítás rendeznek. A kiállítás a Magyar Pedagógiai Iskola rajztermében december 20-án délután 6 órakor nyílik meg és 23-án este zárul. A tanterületet, tanulói fűszegot és minden érdeklődőt szivesen látnak a kiállítás megtekintésére.

HALÁLOZÁS. Szomorú szívvel tudatjuk, hogy Bak Imre életének 71. évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 20-án, szerdán délután 2 órakor lesz a házsongárdi temető nagykápolnájából. A gyászoló család.

## APRÓHIRDETÉS

KIFOGÁSTALAN PIANINÓT veszek. Cím a kiadóban. — FERHER KORALLFÜGGŐT veszek. Cím a kiadóban. — PERZSASZŐNYEGEK, csillárok, mely gyermekfocsi, női és férfi bundabélesek függönyök, használt női perzsa bunda eladók. Aszalai Cseri János-utca 26, Pál-villa, ajtó 11. — MODERN, DÍGFURNIROS, kifogástalan té. eladó. Galamb-utca 41. — MENYASSZONYI ÉS KOSZORÚSÁNYI ruhák, fátlyak, koszorúk kikölcsönzése. „Dahlia”, Horea-ut 35. — ELADÓK: usz, lakbör-reklím, kötőde, kőszűm, stéppel pongyola, barna ruhaselem, villanylámpák, rádiószett, ka, forgatható tálcá, kis képek, magyar regények, villanykályha, külföldi porcelán tésztafészkek, nippel, vázák, kristálytál, asztali díszterítők, kelim függönyök, ezüst-érmák garnitúra, gyűrűk, mellű, email éremfüggő, grenadinnal kombinált fillesztör. Március 6-utca 6. földszint, ajtó 1. — ELADÓ ólesón modern kombinált asztal, 4 kárpitozott székek, új fotelagy, perzsa szőnyeg. Ciura-utca 2. 4-6 óra között. — ARAGAZ kályhát jókarban megvételre keresek. Dr. Balla, Molotov-utca 19. délután 6-8-ig. — DOLGOZÓ család keres bejárónőt. Szabad-ág-tér 12. Falvak Népc. — RÁDIÓ AEG 4+1 lámpás eladó. Vörös Hadserg-utca 125. — ELADÓ ésempekályha, fűzőkemenne 500 lejásos kályhagép. Duna-utca 31. — ELADÓ kétszemélyes díofurniros rökmié. Kárpitos munkával együtt. Dehany-utca 4. — VESZEK tisztállapotban lévő gyapjúokrócot. Ajánlatot „Polróc” jellegűre a kiadóba. — ELADÓ Siemens 5+1 lámpás rádió Horea-utca 36. II. emelet, ajtó 7. — JOKARBAN lévő szil-bunda és egy jó Singer varrógép eladó. Dózsa György-utca 12. III. 12. délután 3-7. — EZÜST-érmék, aranytábla, vaságy ezüst-érmék, eladók. Szer-utca 2. II. s. — MENYASSZONYI ÉS FERHER KORALLFÜGGŐK kikölcsönzése. „Or-

chidea”, Dózsa György-utca 22. — RÁDIÓ eladó. Haja Lipsitz (volt Hery Béla)-utca 11, Dermata környék. — KET UJ kizúdos modern ebédleaszta. Molotov-utca 12, asztalos. — RÁDIÓ nyújtottsáv, világosító eladó. Budai Nagy Antal-utca 5, II. emelet, ajtó 11.

## Elvesztett iratok

## PIERDERE DE ACTE

Urmőretele de actone au fost pierdute și posesorii lor le declară nule de drept în mánile oricui s'ar afla:

ANDRU JOAN Apahida, Nr. 35, permis de bicicleta Nr. 3760—1950, eliberat de Militia Cluj.

H. MATTAUCH CAROL electrician Cluj, Str. Marinescu Nr. 57, cartea de lucru Nr. 10.483—1938, eliberat de anul 1939 de Aut. Industriala Maghiara, Budapesta. Carnet Sindical Nr. 23.343—1169, eliberat in anul 1948, de Sindic. Casnic Cluj.

VANCEA VASILE plut. din Militia orasul Cluj, Piata Malinovschi Nr. 15, chitanta Nr. 33.972 in valoare de Lei 45000.—, eliberat de statia CFR orasului Stalin, indicativ „H. L.”

PATACHI MIHAI Cluj, Strada Partizanilor Nr. 101, Buletinul de inscriere la Bir. Pop. Nr. 112278—1950, eliberat de Militia Cluj — Cartea de lemne „G” Nr. 150311, eliberat de Combustibil Cluj, Carnet de sofer gr. III. eliberat de Militia Cluj. Foia de circulatie Nr. 8330 Bucuresti, eliberat de Dir. Circulatie Bucuresti, Legitimatie eliberat de Departam. Aprovizionarii Armatei Bucuresti si Carnet Arius.

CHITANTA Nr. 29 din 1 Nov. 1950, eliberat de catre Adm. Buvnurilor de Stat Aiud, pentru Spiritul de Stat Aiud, in valoare de Lei 11.500, reprezentand contra valoarea cantitatii de 575 kg lapte.

SCOALA ELEMENTARA Nr. 13 Cluj, Factura Nr. 604 in valoare de 6778 Lei, eliberata de Coop. „Mobila” Cluj.

NAGY ZOLTAN Cluj, Str. Malinovski 13 a pierdut foia de circulatiei bicicletei (Arad) Nr. 3027. Declaranula.

BENEDEK ROZALIA Cluj, Colonia Herbák János, Buletinul de identitate Nr. 049405 din 16 I. 1950, Carte de membru „Victoria” Nr. 11074.

## MUNKÁS MOZGÓ:

bemutatja a legjobb színese, zenetés vigjátékot:

## KUBÁNI KOZÁKOK

A Mosfilm stúdió 1950-es alkotása. Főszerepben: M. Ladanyi, V. Davidov. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor Vasárnap és hétfőn 11 órakor matiné

## Pálcsay Karola

## VIRÁGÜZLETE

Piata Mihai Viteazul 1 szám alól Piata Mihai Viteazul (Széchenyi)-tér 41 szám alá költözött.

## Világosság

## Felelős szerkesztő: LAZAR JÓZSEF

Szerkesztőség: Horea-utca 6., II. emelet, Telefon: 15-35. — Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19-11. — Laptulajdonos: „Petőfi” Lap. és Könyvkiadó RT.

## SPORT

KOLOZSVÁR. — December 21. Sztálin elvtárs születésnapjának tiszteletére és a hős koreai nép felségélyezésére a kolozsvári csapatok közül a KESE, Lokomotiva, Herbák János és a Spartak vasárnap vidéki városokban játszott hírvető mérkőzést. A négy csapat közül a börtvényi Szamosújváron, 5:3 (4:0) arányban győztek a Spartak ellen Both 3. Hős és Borloc, illetve Ciorea 2 és Petris góllal. A mérkőzés Józsa László által vezetett. A Lokomotiva László

## A HŐS KOREAI NÉP FELSEGÉLYEZÉSÉRE LABDARUGÓ CSAPATAINK HIRVETŐ MÉRKŐZÉSEI JÁTSZOTTAK VASÁRNP A VIDÉKI VÁROSBAN

Kirkosa és Coracu góllaival 2:1 (0:1) arányban győzött a helyi vasutas csapat ellen. A KESE Toradán 3:3 (2:2) arányban döntetlenül játszott a Vörös Lobogó ellen. Góllövők: Farcasanu 3, illetve Blenyasi, Bartha és Bizsu Polareczky

## A NŐI ORSZÁGOS TORNÁSI CSAPATBAJNOKSÁGOT A KOLOZSVÁRI VÁRI CSAPAT NYERTE

BUKAREST. — A Dinamo nagyteamát 6 város közel 100 versenyzőjének részvételével tartották meg az országos női és férfi csapatbajnokságok és az egyéni

a mérkőzést kifogástalanul vezette. A Spartak együttese Aranyok győresen 5:2 (2:1) arányban vereséget szenvedett. Góllövők: Muresan 2, Copil 2, Luca, illetve Jeszenszki és Pintea.

bajnokságok döntőjét. A verseny megkezdése, hogy az I. osztályú női csapatversenyben a kolozsvári Varns együttese került ki győztesként 316 ponttal.